

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėnyelomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata: \$2.00
Sovietuose Valstijose: \$2.50
Kanadoje ir Mexike: \$2.50
Visose kitose viešpatystėse: \$3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų. Apie prenumeratą rašyti Klauskite laisvai. Adresuokite: A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States.....\$2.00
To Canada and Mexico.....\$2.50
To all other Foreign Countries.....\$3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 3 d. SAUSIO (JANUARY), 1913 M.

No. 1

POLITIŠKOS ŽINIOS.

KARAS ANT BALKANŲ IR JO PASEKMĖS.

Nors trys viešpatijos Balkanų pussalio sulaikė karą, sulaikyti karą nesutiko tik Gekija, bet serbų ir montenegrinų su turkais mušiai Scutari aplinkinėse nesiliauja; vienok sujungtų, serbų ir montenegrinų kariuomenių užpuolimus turkai, kaip iki šiol atmuša. Kartais turkai nučina toliau ir savo priešus nustumia, tai vėl tie turkai nustumia atgal tvirtovėn. Bet toki mušiai neturi svarbos, tai vien kariuomenių žaizdas, kad kareiviai neužmirstų, jog dabar yra karas; bet tie mušiai svarbių vaisių išduoti negali. Tiek matyti vien, kad sujungtos serbų ir montenegrinų kariuomenės neįstengia turkų įveikti ir tvirtovę Scutari paimti. Bet ir turkai neįstengia priversti priešus nuo tvirtovės pasitraukti, nes turkų yra mažiau tvirtovė negu jų apgulusių turkų priešų.

Negėriau sekasi ir karo nesulaikiusiems grekamis prie Janinos. Visus grekų užpuolimus turkai atmušė. Rodo nekartą jie garsina, taip jau kaip tai daro ir serbai prie Scutari, apie didelius turkų sumušimus, bet matyti tie visi sumušimai nebuvo svarbūs, apsirubežiavo vien nustumimu pasirusių pertoli turkų atgal. Miestas gi Janina, kaip laikėsi, taip ir laikosi prieš didesnes norinių jį paimti priešų pajėgas. Dabar iš Gekijos išsiuntė vėl 40000 jaunų kareivių padėti veržti Janiną, bet ar to pakaks, irgi nežinia. Juk ir dabar tvirtovė apgulta didesnių priešų pajėgų, negu turkai turi jos apginimui kareivių.

Aišku todėl, jog ginanti tvirtovės turkai nesudemoralizuoti ir gina jas gerai. Veržimas tvirtovių per daug aukų paimtų, o jų nė grekai, nė serbai negali per daug pašvesti, nes nuotrotas užkūniti nėra kuom. Tvirtovėse laikant didesnes pajėgas jų įgulas galima dėl maisto stokos priversti pasiduoti, bet tam reikia ilgesnio laiko, o užvelkant karą prisiėina daug pinigų išleisti, jų gi neturi visi Turkijos priešai. Pasiskolinti nelengva, nes nieks nenori savo pinigų išleisti, jeigu nebus užtikrintas, kad juos su paluokėmis atgaus. Pinigų niekur nėra per daug, išėjus vien Francūzijai. Bet Francūzija visą savią negali pinigais aprūpinti, todėl ji skolina tik tiems, nuo kurių žino, kad savo pinigų atgaus.

Francūzija nenori, kad dėl Balkanų jai prisiėtų karas įspanioti, nes ten ji svarbių reikalų neturi; užsitraukiant karui, jam atsinaujinus, gal vėl kilti didesni terp didžiųjų tautų nesutikimai. Bet be pinigų karą vesti negalima. Karą su Turkija vedančių tautų pinigai jau baigiasi. Jeigu karas atsinaujins, reiks paskolos įieškoti, o jeigu paskolos nebus galima gauti, prisiės pasigalinėti mažesniu pelnu ir kaip galint greitai susitaikyti ir kareivius namon paleisti.

Maišaties ant Balkanų gali geisti vien Rusija, bet ji karą vedančių tautų pinigais aprūpinti negali, nes pati jų neturi; neužilgo pačiai Rusijai prisiės svetur savo reikalams paskolos įieškoti; jai pačiai, juo toliau, juo sunkiau paskola gauti; jeigu gaus, tai vis didesnes paluokėnas prisiėina mokėti. Kiti geidžia ramumo, nes karas visiems, ir jame nedalyvaujantiems, daug blogo daro.

Ar tarybos, vedamos Londone Turkijos atstovų su atstovais Turkijos priešų prives prie karo užbaigimo, nežinia. Iki šiol vienok besitaranti neįstengia susitaikymui pamatus surasti, nes Turkija nori duoti kuomžiausią, o jos priešai reikalauja kuodaužiausią. Kriekščioniškų viešpatijų atstovai pareikalavo atidavi-

mo dar neužimtų žemės plotų ir tvirtovių. Turkijos atstovai tokius reikalavimus pavadino juokingais ir juos atmėtė.

Šeštam susirinkusių Londone besitariančių viešpatijų atstovų posėdyje Turkijos atstovai padavė savo išlygas. Turkijos delegatai sumano sekančias susitaikymo išlygas: 1) Adrianopolio apskritys pasilieka prie Turkijos; 2) Macedoniją su Salonikais kaip sostinę paversti į autonomišką kunigaikštystę po Turkijos globa, bet Balkanų viešpatijoms palikta išrinkti jai valdoną. Valdona turi būti protestoniško tikėjimo, taigi ne Balkanų viešpatijų koks kunigaikštis; 3) Albanija gauna autonomiją po Turkijos globa ir bus valdoma otomanų kilmės kunigaikščio. Po penkių metų Albanai, jeigu jis patiks, gali sau jį vėl rinkti; 4) Aegeiškų jurių salos pasilieka Turkijai; 5) Kretos klausimas visai negali būti keliamas.

Suprantama, jog Balkanų kriekščioniškų viešpatijų atstovai turkų susitaikymo išlygas atmėtė, nes tasyk jos mat pačios nieko negautų, nors ir Turkija žudytų tą, ko nuo jos reikalaujama, bet jų žemės plotų negalėtų sau pasisavinti Turkijos priešai; tie kriekščioniškų viešpatijų reikalaujami žemės plotai taptų nuo jų visai neprigulmingi. Naujų išlygų Turkijos delegatai nepastatė, bet apreiškė kitų viešpatijų delegatams, jog turi gauti nuo savo valdžios naujas instrukcijas.

Rodosi, kad vėdanti su Turkija karą kraštai tikisi, jog karas atsinaujins. Todėl šaukia kareiviškon tarnyston visus, kas tik gali ginklus nešioti. Bulgarija kariuomenėn pašaukė net nesubrendusius dar vaikus ir senelius iki 60 metų amžiaus. Serbija ginkluoja vaikus, ligustus vyrus, net moteris traukia tarnyston kariuomenėn. Matyti baigiasi ten kareiviška medega.

Turkai teipgi nemiega. Jie gabena Europon iš Azijos vis naujus kariuomenės regimentus. 40000 kareivių pasiuntė ginti Dardanelių jurių siaurumą. Azijoje ji turi dar daugiau; į pakrantes sutraukti kareivius, kurie laukia vien laivų perplaukimui Europon.

Jeigu todėl vedamos Londone turkų su jų priešais tarybos iširtų ir karas atsinaujintų, dabar nieks negali įspėti, katra pusė galutinai karą laimėtų. Iš pradžių Turkijos priešai mušė karan neprisirėngusius turkus, bet paskui tie įstengė jiems atsiremti prie Šataldja. Janinos ir Scutari teipgi priešai neįstengia paimti, nors mušiuose daug žmonių nužudė.

Austrijos vaidai sumažėjo su Serbija, bet kilo su Montenegro. Austrija nuo Montenegro reikalauja sau kalvų aplink Austrijos uostą Kattaro, kitaip žada pasipriešinti išplatinimui Montenegro rubežų. Montenegro priešinasi, nenori tas kalvas Austrijai atiduoti; nors Austrija ir karą pradėtų. Bet per karą Montenegro nieko negali laimėti, nes montenegrinų, su moterimis ir vaikais yra mažiau, negu prieš juos Austrija gali kareivių pasiųsti. Visoj Montenegro karalystėje ne kiek daugiau yra iš viso gyventojų negu mieste Vilniuje.

Vindobonos laikraščiai praneša, jog karui besitraukiant, Montenegro gyventojai rodo vis didesnį neprilankumą savo karaliui Mikalojui. Daugelis gyventojų nori karalių Mikalojų nuo sosto pašalinti ir susijungti su Serbija vienon viešpatijon. Nieko tame įstabaus nėra, nes montenegrinai tai tie pats serbai, todėl jie ir nori būti po viena valdžia. O kad Serbija yra didesnė, tai Montenegro serbai ir glaudžiasi prie dešimtį kartų didesnės Serbijos.

Photographs by American Press Association.

Viršui—turkų pasiuntiniai Londono konferencijoj.
Apačioi—turkų kariuomenė su turkiška vėliava.
(Skaitytik "Politiškas žinias").

AUSTRIJA.

Austrija ir Rusija ginkluojasi toliau, rengiasi karan, kuris, kaip mano, turės užgimti nuo pavasario. Dabar karą sulaiko tik žiema, nes kariauti žiemos laike labai neparanku. Nuo karo sulaiko ir senas Austrijos cėsorius, kuris geidžia be kraujo praliejimo užbaigti savo paskutines viešpatavimo dienas. Bet kaip laikraščiai paduoda, 82 metų Austrijos cėsorius sveikata labai bloga, todėl jis mano nuo sosto pasitraukti ir jį pavesi sosto įpėdiniui kunigaikščiui Ferdinandui, kuris yra vadovu karo trokštančios partijos Austrijoj. Jaunas kunigaikštis įieško progos, kad karuose galėtų atsizymėti ir įgyti karžygio garbę. Jam užėjus sostą, kaip visi mano, karo nebūtų galima išvengti, nes ypač Rusija pasipriešintų jo labai platiems norams.

Kunigaikščio Ferdinando plianai yra labai svarbus, bet gal per platų, kad juos be karo jis galėtų išpildyti. Jis mano suverti po savo, kaip cėsorius, globa Federaciją slavų tautų. Prie tos federacijos prigulėtų Vengrija, Čekija, Lenkija, sujungta Serbija (iš Serbijos, Chorvatijos ir Montenegro) ir Bulgarija. Tos tautų federacijos perdetiniu, kurioj kiekviena tauta turėtų savo valdoną, būtų Austrijos cėsorius. Laikraščiai rašo, buk kunigaikščio sumanymui pritaria vengrai ir čekai. Gal už Austrijos vokiečių apgyventas Austrijos provincijas tam planui pritarų ir Vokietija, nors jai prisiėtų atiduoti Austrijai jeigu nevisas, tai bent dalį lenkų gyventų provincijų; bet tam pasipriešintų Rusija, nuo kurios būtų reikalaujama, kad ji atiduotų lenkų apgyventas savo vakariškas provincijas. Todėl, norint tą planą išpildyti, nors jis gana teisingas, be karo Austrijos su Rusija apsieiti negalėtų, nes niekuom Rusijai už Lenkiją nematoma atlyginti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Neužilgo bus pradėta statyti nauja Viešpaties Jėzaus Sirdies bažnyčia Vilniuje. Leidimas jau gautas — vieta jau yra. 13 lapkričio komitetas aprinko bažnyčiai vietą. Pavasarį pradės statyti.

Ligsiol daug įsėdavo nesusi-pratimų tarp mūsų mokytojų ir kunigų, kokia kalba vaikus mokyti tikėjimu. Dabar ministeris išleido naują įsakymą. Apie mokinių kalbą liepia spresti mokytojams ir direktoriams iš pasikalbėjimo su tėvais. Rusų valdžia nori Baltarusijoje įvesti ti-kybos išguldinėjimą rusų ne lenkų kalba, kaip ligsiol buvo. Lietuviams valdžia neklaido tikėjimu mokyti lietuviškai. Jeigu kartais kapelionai nepokėtų lietuviškai, tada valdžia vers lietuvių mokyti rusiškai. Lietuviams mokiniams ir jų tėvams, ilgai nelaukiant, kur kapelionai nemoka lietuviškai, reik prašyti vyskupų, kad atmainytų kapelionus.

Vilniaus lietuvių-kunigų memorijalas Sventamjam Tėvui ir kardinolams išleistas italų kalba jau išparduotas. Į Rusiją to memorijalo neįleidžiama. Lenkų laikraštis "Słowo", paduodamas to memorijalo pradžią nuo savęs patėmija, kad reiktų parašyti išties toms kankurių vietų išaiškinimui. Atsitikimai gal ir tikri, tik blogai nušviesti, tai "Słowo" nuomone apie memori-jalą. Kiti lenkų laikraščiai daug aštriau priėmė to memori-jalą. Vilniaus lenkų laikraštis "Gazeta Codzienna" kviečia lenkus taip-pačius rašyti skundus Ryman ant lietuvių. Kasžin, ar daug kuo galės pasiskųsti? Ir ar verta asmeniškus dažnai reikalingus vė-
ti net Ryman? Ryman iš ka-talikų Rusijoje laukia ko kito.

sio, kaip šluota iššluota. Dar yra ar 4 namai, bet ir tie baigia nykti. Dvarai vieni savimi liko parduoti, kiti gi dvarponiai buvo bankuosna parsiskoliję; tie bankai ir priverstė juos perleisti kitosna rankosna savo žemę. Žemę jų dvarų išpirkto daugiausia prasti žmoneliai, apylinkių parapijų ukininkai. Čia jų iš visur prisirinko: nuog Valkininkų, Kolesninkų, Varėnos, Butrimonių, Binekainių, Rodunės. Jie visi beveik lietuviai, tik dabar sukvailinti tų pačių brolių lietuvių, ginasi ir saugos šnekėti lietuviškai.

Nupirkę kur dvarą — dalijas tuojau šniurais ir gyvena senobiniu budu, vadinas ulyčiose (sodžiuose). Nors ne kartą jau buvo aiškinta, kalbėta, kad gyvenimas kolonijose kur kas geresnis, naudingesnis, liuosesis, bet tas prirodinėjimas nei kiek jų negali pertikrinti, iki vienas kitas geresnis ukininkas, atsiskyręs nuo savųjų (kai kurie žada atsiskirti) neduos pavidžio. Tada tik gal susiprastų, ir pradėtų skirstytis kolonijosna.

Našlaitis.
— Aušra —

IS RUDZIŠKIO.

Neseniai čia buvo vietinės ukiu draugijėlės susirinkimas. Draugijėlės pirmininku išrinktas lietuvis dvarininkas Donatas Malinauskas.

— Aušra —

IS KALESNINKO, Lydos pav.

Teko man būti Kalesninko parapijoje. Lietuviai dar vis miega, bet kažkur jaunimas jau ir laikraščius skaito ir padainuoja, labiausia gi Kamarunų sodžiuje yra mergaičių susipratusių, moka gražiai padainuoti ir tautiškų sokių pašokti, kai kada ir bažnycion atėjusios gražiai pagieda; nedaug tokių mergaičių tėra, kitos dar vis miega; labiausia gi bernaičiai: šie net pyksta ant mergaičių už tai, kad jos nebina su jais į vakaruskas.

Andrius.
— Aušra —

IS NEDZINGIŲ, Trakų pav.

Nedžingiečiai buvo nutarę inkurti pradedamąją mokyklą ir prašyti iš vyresnybės pašalpos mokyklai pastatyti. Be to, jie nutarė, kad mokyklą vaikai būtų mokomi rusiškai ir lietuviškai. Ilgą laiką nesulaukdam iš vyresnybės atsakymo, valstiečiai atsinešė Vilniun lapkričio 2 dieną savo ingaliotinius — pasirupinti, kur reikia, tuo reikalu. Ingaliotiniai buvo nuėję pas mokyklų direktorių ir paskui pas inspektorių. Inspektorių pasakęs, kad prašytoji mokykla netrukus busiant atidaryta; ką dėl lietuvių kalbos mokymo inspektorių paaiškines, kad labai sunku busią valstiečių reikalavimas išpildyti, nes jis turis tik vieną mokytoją mokantį lietuvių kalbą, tokių gi mokytojų daug kur reikalauja. Bet kadangi ir tie ingaliotiniai butinai prisipyrę prašė įvesti į steigiamoj mokykloje lietuvių kalbos mokymą, inspektorių pasizadėjęs duoti jiems tokį mokytoją, kokio jie nori.

Vertėtų ir kitiems vilniečiams pasirupinti, kad jų vaikai mokyklose būtų mokomi ir lietuvių kalbos.

— Aušra —

IS KIETAVIŠKIO, Trakų pav.

Mes daugiausia gyvenam susipietę dideliuose sodžiuose po 40 ir 50 gyventojų — viename kaime. Sodžiai turi apie 20 ir daugiau valakų žemės. Taigi laukai mūsų traukiasi nuo gyvenamųjų vietų per 3—4 varstus, dėlto labai nepatogu yra laukus dirbti. Negalime nei laiku žemės apdirbti, nei javus nuvalyti. Nes, pavyzdin, jei norime mėsą ve-

ti ar javus, tai iš tokios tolimos per išties dieną vos 3, 4 ar 5 kartus galima suvažinėti.

Taigi per išties metus turime darbo ligi soties, bet be jokios naudos.

Mineralinių trąšų ir labai mažai vartojame. Bet blogiausia, kad nesutikime gyvename: vieni kitiems pievas ir javus išgauname, darome skriaudas, o per tai kyla barniai, muštynės, provos, rodos, kad primanytų viens kitą vandens lašelyje nuskandintų. Taip gyvendami, mes niekad neturime linksnios, ramios valandėlės savo gyvenime, vien tik barnius ir begalinius nesupratimus. Taigi, norėdami duoti gerą pavyzdį ir kitiems ir savo gyvenimą pataisyti, mes Augštieji Egelonys, Kietoviškio parapijonis, sumanėm išeiti į vienišedijas.

Pranaitis.
— Aušra —

IS PLASAUNINKŲ, Trakų pav.

Prie šio kaimo yra dvaras. Kaimo žemė nebuvo atskirta nuo dvaro, ir dėlto negalėjo anksčiau išsiskirstyti į kolonijas. Jau 1908 metais sumanė skirstyties kaimiečiai, tai atvažinę kamarninkai apkapėdavojo rubežius (gronyčias), bet skirstytis dar negalėjo. Siemet gi, prašant kaimiečiams, Trakų žemės tvarkomoji komisija sumanė žemę. Dvarui atskyrė vieną pusę, o kaimui antroją ir išskirstė į kolonijas. Džiaugias dabar žmonės, nes turi geresnę žemę, ir pievas prie dviejų upių.

Tik negalai, kad surinktų pinigų per derybas, kurios buvo gegužio 10 dieną, iki šiol neįsėdalin. O buvo surinkta 4 tūkstančiai 665 rubliai.

Plasauninkų giminitis.
— Aušra —

IS RYLIŠKIŲ, Trakų pav.

Merkinės parapijoje daugelis sodžių išejo į kolonijas. Vienasėdžiams Ryliškiuose valdžia įtaisė sviesto mušimo fabriką. Fabriko mašinos valdžiai kaštavo 700 rubl.; fabriko vedėjui valdžia moka mėnesiui 25 rubl. algos. Žmonės parduoda savo pieną tam fabriku, kuris moka vasarą už kvortą po 4 kap. Iš viso per vasarą fabrikas supirko pieno ant pusantro tūkstančio rublių. Kaikurie ukininkai (gaspadoriai) uždirbo po 100 rubl. Tam kampui tokie uždarbiai labai didelė nauda tuo labiau, kad ten kitokių uždarbių nėra.

Cit.
— Aušra —

IS SESUOLIŲ.

Sarmata net sakyti, kad mūsų sodiečiai nesirupina tiltų ir kelių taisymu. Tokiu savo apsielidimu daug išvažinėja javų, o net ir nelaimiai atsitinka. Dar ne taip seniai atsitiko nelaimė su Stan. Stundžiu. Vaziuodamas per Mišniunų sodžių užvažiojo ant tilto, kumelė inkišo koją į tilto skyle ir koją nulaužė. Kumelė buvo verta 100 rublių. Vis tai pačių ukininkų apsielidimas. Visoj Sešuolių parapijoj pradėjo labai sirgti ir stipti kiaulės ir kiti gyvuliai.

Javai užderėjo vidutiniskai, rugiai net geri.

Mykolas Damulis.
— Aušra —

IS TAURAGNIŲ, Ežerėnų pav.

Mūsų miestelis susideda daugiausia iš ukininkų lietuvių. Tik gaila, kad Tauragnų ukininkai gyvena dar po senobei, laikraščių nieks neskaito, o kiti net nežino, kokie yra laikraščiai. Turime "Blaiybybės" skyrių, kuris gyvuoja jau kelias metus; taipogi turime vartotojų krauturę, kuriai sekasi pusėtina. Tauragnuose yra labai pageidaujami liaudies namai, nes dabar mūsų blaivininkai neturi kur ir susi-

rinkimų daryti. Čia yra pagėdaujama arbatinė, nes čia ir nušalus negalima niekur be žydo užteiti šūnili.

Reikėtų pasirūpinti liaudies namais "Blaivybės" skyriaus valdybai.

Varnas.

— Aušra —

IŠ MALĖTŲ, Vilniaus gub.

Apie šį miestelį jau keletą kartų buvo rašyta, bet gal ne pro šalį bus dar kartą parašius. Yra tai nemažas miestelis, kuriame gyvena 4000 žmonių. Turi Malėtai savo pačią valsčių, anstolių, žemėčių viršininką, liaudies mokyklą, aptieką ir gydytoją. Gale miesto ant kalno stovi nauja mūro bažnyčia. Beto, šis miestelis sujungtas su Vilnium telefonu ir dar žadama pientas pervesiti. Įvairių krautuvų yra apie 50, alinių gi perpus mažiau; yra dar monopolis ir traktierius. Bet reikia paminėti, kad iš visų augščiau minėtųjų įstaigų geriausia gyvuoja traktierius ir alinės. Traktieriaus savininkas, kuris prieš keletą metų neturėjo dagi savo namo, dabar pasistatė rūmus. O keno tai pinigais, jei ne žmonių. Jau kad ir iš šito matyti, kad čia žmonės labai mėgsta svaiginamuosius gėrimus, apšvietimą gi — atbulai. Laikraščių ligsiol beveik niekas nekaitė, vos dabar pradėjo "Aušra" skaityti, kitų gi laikraščių ateina vos keliolika egzempliorių.

Labai čia būtų naudinga įsteigti nedidelis knygynėlis, nes kaip žmonės nors kiek labiau pradėtų skaityti, tai gal pradėtų kilti apšvietimas, nes dabar jis žengia labai lėtai. Dabar gi ir norėdama jokios knygos negausi. Siemet pavasarį čia įsikūrė "Blai-vybės" skyrius, kuriam labiausia ir reikėtų tuom dalyku rūpintis, bet ar jis tuom rūpinsis — parodys ateitis.

Iš minėtosios liaudies mokyklos nauda maža, nes nemokina lietuviškai, užtat lietuviškai ir rašyti labai retai kas moka. O tas irgi svarbus dalykas, kuriuom, bet nedaug rūpinamasi.

Jaunas Snekutis.

— žemdirbys —

IŠ MENDUČIŲ, Vilniaus gub.

Mendučiai tai nemažas sodžius, susidedantis iš 20 ukininkų. Tečiaus nežiurint į nemažą jų skaičių, laikraščių pareina vos vienas "Aušros" egzempliorius. Seniau ir to nebuvo. Skaityti moka iš dešimties gal vos du-tris. Ap-skritai — sodžius visai tamsus.

Sitokiam nemažam sodžiui būtina reikėtų išsidalyti vienasėdžiais, bet kaip girdėt, niekas apie tai nei nemano. Žemė išsidalijimui labai tinka, nes visa vienodo gerumo. Laikas gi jau rodos liaudies senoviskai gyvenusi!

Jaunas Senkutis.

— žemdirbys —

IŠ KALVARIJOS, Suvalkų gub.

Siemet po Kalėdų buvo padarytas užpuolimas ant Daukšų parapijos klebono: naktį jį kelį vyrai apsiginklavę įsiveržė į kleboniją ir reikalavo pinigų. Klebonas, išgirdęs nepaprastą trūkumą ir supratęs kame dalykas, pradėjo šaudyti ir revolverio; užpuolikai išsigando ir, porą sykių šovę, išėjo, nieko nepėję.

14 lapkričio Suvalkų apskrįčio teismas Kalvarijoj nagrinėjo šią oylą. Iš trijų, kurie buvo intarti ir sėdėjo kalėjime, teismas du išteisino, o vienas, K. Rakickas iš Marijampolės, gavo 2 metus ir 8 mėnesius katorgos; jis pats prisipažino ir viską išpauskavo, kaip buvo. Kiti užpuolikai pasislėpė.

— Šaltinis —

IŠ GIEDRAIČIŲ, Vilniaus gub.

Mūsų jaunimas iki šių metų visai miegojo. Bet dabar po truputį pradeda iš miego keltis. Vis gi maža saujelė yra susiparatusių. Kur mums norėti, kad jaunimas būtų doras ir apšvietas? Patį tėvą neduoda geraiš žmonėmis būti. Mat užvis pirmiau nuo-pat mažens tėvai savo vaikams įkyla ta lenkiška kalbą, su jais kalbėdami ir juos poterių mokindami; žinoma, kad neduoda jie jokios šviesos ir mokslo. Patį neskaityti jokių knygų nei laikraščių, bet užgina ir savo vaikams skaityti. Girdi, sa-

ko, nėra laiko knygoms skaityti. Atsiranda ir tokių žmonių, kurie leidžia savo vaikus mokyklon. Bet ką gi jie ir ten gero išmoksta? Jie ten išmoksta kaip greitai išsizadėt savo prigimtos lietuvių kalbos. Mokykloje vaikai tarpe savęs visuomet kalba lenkiškai. Kad kuris ir norėtų lietuviškai prakalbėti, bet gi gėdis, nes visi pradeda ant jo rėkti, kad nekaltėtų lietuviškai, "nes, girdi, lietuviškai kalba tik pagonys, o ne katalikai". Tokius niekus kalba dėlto, kad jie teisybės neišmano, neskaito lietuviškų knygų ir laikraščių, ir nežino, kas tai yra lietuvių kalba ir kas tai yra Lietuva. Koks tai būtų gražus reginys, kad mūsų sodiečiai, sulaukę šventos dienešės, susirinkę kur į vieną kaimyną, skaitytų laikraščius ar knygas, bet ne taip, kaip dabar, kad suėję kaimynai ginčijasi visai be reikalo. Dabar žiemos ilgi vakarai skaitymui knygų ir laikraščių.

Giedraičių žmogus.

— Jaunimas. —

IŠ ALUNTOS.

Pas mus šiemet pritruko lauko darbams darbininkų. Jaunesni gi mažne visi į svetimus kraštus išsidangino. Kurie ir liko, šiemet turėjo gražių uždarbių ar tai miestelyje, ar miškuose. Aluntos dvaro šūzelo žieminiai javai. Maža tėsant darbininkų pakilo darbo mokesnis. Tečiau dvaro prievaizda nenorėjo brangiau mokėti, kaip ir visada, ir dėlto javai susilaukė sėjos. Tada gelbėjosi talkomis ir buteliukais.

Nežinau, ar yra kur kitur tokia baimė kariuomenės tarnybos, kaip aluntiškiuose. Beveik kiekvienas tėvas, turintis prianglį sunų, tik ir mąsto, kaip čia jis nuo kariuomenės išgelbėjus. Atėjus gi nelaimingajam rudeniui prideda žygiui pas šunadavakius ir šundaktarius, jieškoma pagalbos. Išleidžiama pinigų daugybė, o pagalbos vis nėra. Kartais gi ir nelaimė atsitinka. Ši rudenį vienas naujūkas apkurto, susirgo ir vietoj carui nuėjo tarnauti Dievui. Žmonės kalba, kad tyčia buvęs susižeidęs, kad kariuomenė nepakliuvus.

Ši pavasarį Aluntos valsčiaus vyriaja buvo nutarusi uždaryti restoraną ir aludes. Nutarimo kopija buvo nusiųsta gubernatoriui. Šiomis dienomis buvo gautas atsakymas, kad girtybės įstaigos lieka neuždarytos: mat, buvo seniau atvažiavęs akciznikas ir liepė sušaukti kelius vyrus. Žydas A. sušaukė tuomet savo prietelius, pavaišino juos ir šie nuėję valsčių pasakė akciznikui, kad restoranas yra būtina reikalingas ir kad žydas yra teisingas. Taip ir likome su tomis pačiomis įstaigomis.

Tėvynės mylėtojas.

— Viltis. —

IŠ SKARULIŲ, Kauno pav.

Skarulių parapijoje labai išsiplatinęs girtuokliavimas. Miestelyje, nors ir nėra monopolio, bet degtinės galima gauti kiekvienoje pirkioje. Geria ne tik vyrai, bet ir moteris; dažnai tenka matyti ir merginas, grįstančias iš miestelio girtas. Nieko negelbsti knygų raginimai iš skyklos negerti degtinės, nors jie apie tai kalba beveik kas šventadienis. Galėtų daug sulaukyti nuo girtuokliavimo tai "Blaivybės" skyrius. Bet jo čia nėra ir niekas nesirupina jį įsteigti, net ir klebonas apie tai nė minėti nemini.

Jaunas V...ters.

— Viltis —

IŠ ALYTAUS, Kalvarijos pav.

Valstietis Antanas Petraška per Dumos rinkimus valsčiuje koliajos visus pirmiečius ir podraug ten buvusį Kaz. Ovsianiką. Šis buvo padavęs šmeižiką valsčiaus teisman, kuris spalį 29 d. (s. k.) ir nuteisė jį vienai paraš šaltoj ir trimis rubliais pabaudos. Žinomas Dzukas...

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Lapkričio 22 d. (n. k.) Suvalkų apygardos teismas nagrinėjo čia keletą bylų. Pažymėtina A. Laušio (Balbieriškio gmin.) byla. Šis žmogus smagiai sumušęs savo 3-jų metų sunų, taip kad daktarai vos išgydė. Už tokį kan-

Wilsonas su Bryanu kalbasi apie politikos reikalus.

Photo copyright 1919 by American Press Association

Iš k' rės — naujai išrinktas Suvienytų Valstijų prezidentas Wilson; šale jo, iš dešinės, Bryanas, kuris žada but vyriausiu prezidento pakeičininku. (Skaitykit "Iš polit škų padangių").

kinimą savo sunas tėvas gavo pustrėčij metų arestantų rotą. Antra byla, tai Vilkaviskio gminos teismo raštininko Danilevičiaus užmušėjų. Vienas jų gavo 6 metus, antras 4 metus katorgos.

J. R.

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ PAJEVONIO, Vilkav. pav.

Torėliūškių kaime ukininko J. K. tris dukteris, eidamos gultų, šaltan kambarin nusiėdė durpinių žarijų, kad bent kiek susiildžius. Kadangi duris buvo užnūnė, kambaryje pasidarė daug smalkių. Rytmetį visos rasta apsvaigusiomis. Dvi iš jų atsigavo ir pasitaisė, o viena 18-os metų galą gavo.

A. Š.

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ Kelmės, Raseinių pav.

Si parapija didelė, bet žmonių apšvietimas čionai menkas. Per tai čia ir šundaktarių bei šundavokaičių nemaža sukinėjasi. Ypač yra pasižymėję savo darbais M. ir K., kurie net važinėja pas ligonius, o pirmasai tai ir savo arkliu. Šis atradęs pas ligonį daktaro rašytus vaistus ir sužinojęs, kad tie vaistai plačių uždegimui gydyti, nebeleidžia toliau vartoti, sakydams, kad jo liga visai kitokia — "plačių žarijų", ir duoda savo vaistus, už ką atlypa po kelis rublius. Gydo homeopatija ir taip kuo papuošė.

Dabar neseniai atsidangino pas mus feldšerius A., bet jau kitokio plauko. Šis jau "mokyta" ir vaistinėn atėjęs savo "mokslo" rodo rusiškai šnekėdamas. Vietinis vaistininkas, pasak jo, duoda menkesnių vaistų, negu esą recepte parašyta ir t. t. Taip, mūsų sodiečius tas nevadžioja už nosies, kas nenori. Ar ilgai taip bus?

J. R.

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ ROKIŠKIO, Zarasų pav.

Lapkričio 1, 2 ir 3 d. čia buvo keturių valsčių ir keturių miestelių naujokų ėmimas. Šaukė išviso 464, paėmė gi 169 vyrus (kartu su žyda). Žydų truko, bet jų vieton krikščionių neima. Nors nemaža buvo į Ameriką pabėgusių, bet turintieji antrojo laipsnio palengvinimus ("Igo-

tas") visi paliko. Pernai tokių liko tik keletas.

Monopolis buvo uždarytas, traktieriai su audėmis — taip-pat, tik, žinoma, "dėl akių"; iš kitos pusės kastik ko norėjo, tai ir gavo. Tad ir girtų nereikėjo su žiburiu įieškoti — visur iki valiai. Tik žiūrėk, ir užtraukia: "Dainuokim, broliukai, kolei Lietuvelė..." Policistai dainuoti nelabai leido. Nepaklausiusiuos

netikėtai krautuvės įsteigėjas ir kasininkas kun. Gudauskis išsidangino iš Papilės Amerikon ir visus ir taip neaiškius kasos reikalus paliko dar krautuvės pardavėjams vesti. Pardavėjai, žinoma, darė, kaip mokėdami. Ir kas vėliau pasirodė? 1911 m. padaryta krautuvės prekių revizija, kuri parodė, kad draugijai trūksta suvirš 1000 rubl.

Išrinkus naują valdybą ši sutvarkė kasos reikalus, ir krautuvės prekyba, rodos, ėjo gerai. Tik šit netikėtai ateina kartą į krautuvę policija ir surakinusi vieną pardavėjų, nusivėdė jį šaltoj. Sakoma, buv jis sugautas bedarant suktubės su krautuvės prekėmis. Tuoj padaryta revizija parodė, kad draugijai trūksta 1800 rubl., o pardavėjo kaučios tebuvo indėta 300 rubl. Tas nelemtas pardavėjas bent kiek policijos pavarinėtas buvo paleistas ir ilgai negaišdamas išdu-mė užsienin. Tokiu būdu vartotojų draugija per keletą metų nustojė arti 3 tukstančių rubl. Nors dar dr-ją galutinai nesubankrutavo ir gal dar toliau pasitaisys, vienok dabar sunkus jos padėjimas.

IŠ INDRIONIŠKIO, Ukm. pav.

Sio valsčiaus buvusį viršaitį Jul. Tumą, buk išiekvėjusį valsčiaus kasos 300 rubl., apskrįčio teismas nuteisė metams ir trimis mėnesiams kalinių rotų. Vienas sykis nemelavo!

Dėdė Jonas.

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ PAGAIČPELES, Panev. pav.

Mūsų kaimas vis dar negali išsikirstyti į vienasėdžius. Mat, šis kaimas bendrai su dvar. Malinsku valdo 30 deš. ganyklų servitutų teisėmis. Ukinkinai visai galvoja, kaip čia padarius su tais servitutais. Jie bijo, kad be-siskirstant vienasėdžiais, dvarininkas neprilėisys jų prie ganyklų. Dėl to dalyko pagaičpeliečiai buvo nuvykę pas dvar. Malinską. Šis paprašė nuo jų už atstojimą nuo ganyklų 400 rubl. Ukinkinai tokiomis sąlygomis nenori imti ganyklų, tikisi geresnių, o tuo tarpu nekaip nesugalvoja, kokių būdu sutvarkyti su ta-ukius, kad didesnį pelną turėti.

Žilvitis.

— Lietuvos Ukinkas —

IŠ PAPILĖS, Šaiulių pav.

Dar 1904 m. kun. P. Gudauskio rūpesčiu įsikūrė čia vartotojų draugija su krautuve ir keletą metų šiaip-taip galą su galu sudurdavo, 1909 m. pajininkų skaičiui padidėjus buvo uždėta krautuvėje mastinis skyrius. Keletą metų, nežiurint žydų konkurencijos, bet užtat turint gerą vedė-lą krautuvei sekėsi gerai. Bet

ka, kad bažnyčios tarnai ateina ir bažnyčion neišsipaigijoje, tur-but juokams daryti.

Pirmasis.

— Lietuvos Ukinkas —

Kvėdarnos kam. kun. Putrius apskrįčio teismo nutarimu uždromas trims mėnesiams Kretingos klostoriun. Švėkšnos kam. kun. Gaidys siunčiamas trims mėnesiams pildyti kamendoriaus priedermių Kvėdaroje.

— Šaltinis —

Juodašimčių laikraštis "Litovskaja Ruš" No. 247 apgailestauja, kad Ukmergės paviete sumažėjęs rusų — poselencų skaitlius. Rusai, kurie čia buvę atsiūsti, visai nebranginą duotosios jiems žemės. 1868 metais buvę vienas dvaran atgabenta 100 sentikių šeimynų, — o dabar jų belikę vos 10, kiti, išsikraustę Sibirą ar grįžę iš kur atėję; daugelis išnuomojį gautąją žemę lietuviams 24—30 metams. Pas lietuvių gi esą susitarimas neparduoti žemės atėjunams.

— Lietuvos Ukinkas —

KUNIGŲ PERMAINOS SEI-NŲ VYSKUPIJOJE.

Kun. Anastazas Sebastianis, Krasnopolio vikaras, ir Kazimieras Olanskis, Alvito vikaras, sumainyti vietomis. Kun. Pranciškus Garmus, Lukšių vikaras, paskirtas Lekėčių klebonu.

— Šaltinis —

KĄ RAŠO ITALŲ LAIKRAŠČIAI APIE LIETUVIUS.

Politika tikyboje ir muštynės Vilniaus vyskupijoje.

Lietuviai katalikai vis siūnia šv. Tėvui raštus, kad jam parodžius persekiojimus iš pusės panpolonistų kunigų.

Jie pasakoja, be kitako, kad paskutiniu laiku per Škapliernos šventę buvo lenkų sudaryta riaušės Rodunios bažnyčioje. Po iškilmingų mišių buvo pasakytas pamokslas lenkiškai; po mišparų klebonas Juozapavičius pranešė sakysias lietuviškai. Vos tik jis pabaigė skaityti lietuvišką evangeliją, kaip lenkai pradėjo daryti bažnyčioje didelį trūkumą ir rėkti "Šalin lietuviai". Kunigas Gintautas, aršiausias panpolonistas, tam laikui išbėgo, kad ant jo nekristų visą atsakomybę. Lietuviai mėgino giedoti jų kalba, lenkai dar labiau įmėjo, pradėjo muštis: keliolika lietuvių moterų buvo sumuštos...

Lietuvių laikraštis "Viltis" duoda visų sužeistųjų sąrašą ir taip pat didžiausiųjų užpuolikų.

Lietuviai pripažino, kad dabar tinkamas laikas pranešti šv. Tėvui, prašant jo apdrausti jų liu-sybę katalikų bažnyčiose.

Rusų spauda renka visus šituos atsitikimus, kurie nuolat atsikartoja, ir pastebi, jog katalikų vienybė visai nėra tobula, jog skandalai katalikų bažnyčiose dažnai atsikartoja ir jog jų politikos ir tautybės klausimai yra svarbesni, negu tikėjimo klausimai.

Bažnyčios paverstos į politikos klubus lenkų naudai. Taip, 7 spalį šių metų atstovas lenkas Maciejavičius, IV Dumos narys, jam į pamokslinimą belipant, bažnyčioj šv. Jokubo Vilniuje, vienam kanauninkui pradėjus buv visos mimios trūkšmingai sveikinamas: Tegyvuoją mūsų lenkas atstovas!

Ar gi reikia stebėtis, kad rusų vyriausybė skaito imperijos katalikus žmonėmis turinčiais vieną tik tikslą: kelti politines ir tautines riaušes po priedanga religijos gynimo.

Visa tai ne labai pavyzdinga ir kartais įteina smarkias rusų vyriausybės priemones, taikomas į visus imperijos katalikus. Vyriausybė turi visuomet intarti katalikus, kad jie pasinaudoja religija, beorganizuodami politikos agitaciją.

Vatikane turėtų šita žinoti ir įsidėmėti. Bet Vatikano diplomatai anaipol rodosi nieko nežina ir leidžia vesti savo laikraščiams panpolonistų politiką, kuri labai kompromituoja katalikų darbą Rusijoje; kadangi ta diplomatija remiasi lenkų tautos principais, kurie paglemžia katalikų tikėjimą ir daro jį atsakomu už visus lenkų tautininkų, taigi ir anti-rusų prasižengimus. Kol šv. Sostas, kės tokį padėjimą ir kol jis neis prieš panpolonizmą, su kuriuo lyg tartum būtų beinaš išvien,

tol rusai, nors ir kažin ką apie juos kalbėtų, turės tiesos nepasitikiėti katalikų bažnyčiai ir elgties su ja, kaip su anti-rusiška partija, kuri naudojasi tikėjimu, kaip priemone politikos tikslams.

"L'Italie" No. 317.

— Viltis —

IŠ RYGOS.

Skaitytojai, regis, ligsiol dar nebus girdėję apie vieną Rygoje nesenai inkurtą latvių-lietuvių įstaigą, taigi gal bus ne pro šalį kiek parašius apie ją. Šitoji įstaiga vadinasi latvių-lietuvių paskolos-taupyimo kasa. Ji susitvėrė prieš keletą mėnesių visai netikėtai ir nelaukta, nes jos sumanymas ligtol nebuvo svarstytas nei latvių nei lietuvių spaudoje. Kasos sumanytojai buvo iš latvių pusės lietuvių cenzorius Reingoldas Laivins, žinomas latvių tautininkas ir iš lietuvių pusės jo senas geras prietelis garsus L. Jakavičius. Įsteigiamajame kasos susirinkime latvių buvo atėję apie 40 žmonių, lietuvių tik 2: Jakavičius ir vienas darbininkas — Morkunas. Į kasos valdybą buvo išrinkti 2 latvių ir 1 liet. — Jakavičius. Netrukus kasa pradėjo ir darbuotis prie Suvorovo gatvės, kur vienuose naujuose dideliuose namuose nusisamdė sau antrame gyvenime ruimingą butą ir kasos firmą išrašė stambiomis raidėmis kaip ant namų sienų, taip ir ant savo langų latvių ir lietuvių kalbomis. Be to paskelbė visuose vietiniuose latvių ir rusų laikraščiuose ant pirmutinio puslapio po kelis sykius, matyt, nesigailėdami jiems nei vietos nei lėšų. Praėjo jau keletas mėnesių, kasos dalykai eina ne kaip, nes lietuviai, kuriais, matyt, buvo labiausia pasitikėta, pinigų neneša, o patis latviai turi prisistiegti viso-kų savo kredito draugijų ir kasų, galima sakyti, jau ir perdaug (taip antai, turi jie čia keletą kredito dr-jų, ukio dr-jų kasas, pramonininkų, namų savininkų, pirklių, amatininkų ir beveik prie visų savo pašalpos dr-jų). Naujos kasos narių skaičius, kaip teko girdėt, ligsiol priaugęs tik lig 65 ir tai nežiurint to, kad Jakavičius varo smarkią agitaciją tarp lietuvių (prima ir savo redakcijoje kasos reikalais) ir kaž-kie agentai atsilanko pas lietuvių net namuose, inkalbinėdami rašyties kason ir nešti pinigų. Bet matyt, kad iš tų šiaudų nebus grūdų, nes šio dalyko iš lietuvių stvėrės ne kas kitas, kaip lietuviams jau gerai pažįstamas savo gėseftais Jakavičius, kurio ir kasą teisingiau pas pavadinaus Jakovič ir Ko., negu latvių-lietuvių, nes lietuvių visuomenė visai neingalioja Jakavičiaus naudotes žodžiu "lietuvių"; pagaliaus, Rygos lietuvių rūpinas ir patis savo kasą inkurti; ir prašymas paduotas; laukiame tik leidimo.

Kad lietuvių ir latvių tautų susiartinimas įvyktų, rodos, reikėtų pirma ir vieniems ir kitiems apčiuopti bendras idėjų pagrindas. Čia-gi pradėdama nuo pinigų. Truputį keista.

Tautila.

— Viltis —

Ne tiklat lietuviams, bet ir latviams parupo tikybos mokymas mokyklose. Rygos mokyklose daugiausia mokinais latviai ir lietuviai. Tečiau kapelionais paskirti kunigai Pavlovskis ir Jekinskis lenkai — latvių ir lietuvių kalbų nemoką. Dabar lietuviams graso pavojus, kad tuodu kapelionu pradės rusiškai mokyti tikėjimą. Latvių laikraštis "Dziabetes Westnesis" galistauja, kam perkėlė iš Rygos kun. Venclavą.

— Latviai katalikai kun. Audarui pasirūpinus, gavo leidimą sutverti latvių-katalikų draugiją. "Latgale". Rygos latviai-katalikai nori visai atsisikirti nuo lenkų ir turėti sau atskiras bažnyčias.

— Aušra —

Kad drapanos neblizgėtų.

Jeigu drapanos, ypač siutos iš saržos (serge) nuo nusidėvėjimo pradeda blizgėti, suvilgykit jas kempe, mirkyta acte ir išspsyky ir turėti sau atskiras bažnyčias. Blizgejimas išdils; actas nepaliks nei plėtmų, nei kvapo. Jodinos plėtmas galima išimti, įmirkinti alkoholyje ir nuoplovus suteptas vietas muiluotam vandenį.

IS AMERIKOS.

BALTOS KALĖDOS.

New York. Visose rytinėse valstijose per Kalėdas siautė sniego darganos, arba, kaip jas Amerikoj vadina Blizzard. Kūčių dieną New York'e buvo 10 colių sniego. Žmonės neatmena, kada New York'e buvo taip daug sniego.

Baltos Kalėdos buvo Bostone ir visose Atlantiko pakrantėse iki Meksiko jurių kojos. Drauge su sniegu siautė ir smarki vėtra. Vėjas daug laivų užmetė ant sėklumos.

EXPLOZIJA.

Pittsburg, Kas. Kasyklose Western Coal Co. No. 16 atsitiko smarki eksplozija. Ant vienos užmūsta vienas darbininkas, o daug jų sužeista.

POPIERA IS LINŲ KAMBLIŲ.

Grand Forks, N. D. Šitoj valstijoj vien šeimenis fermeriai sėja daug linų, bet valakny neišdirbdavo, todėl nežinojo ką su kambliais daryti. Dabar pradėjo iš jų dirbti brangi popiera. Susitvėre kompanija, kuri visoj valstijoj įrengs kelias dirbtuves linų popierui pavertimui. Iki šiol fermeriai kas metai sudegindavo 3 milijonus tonų linų kamblų, nes nežinojo ką iš jų daryti, dabar galės parduoti linų dirbtuvėms.

NESMAGUS NAUJI METAI.

Columbus, Ohio. Teisėjas Evans pasiuntė metams kalėjimą valstijos senatorių George Ketone. Kalėjiman turės jis persikelti tuojau po naujų metų. Jis buvo kaltinamas už paėmimą kysio 200 dol. Drauge su juom, tokiam jau laikui bus pasiųsti ir du jo sandraugai—Huffman ir Andrews. Jie buvo atsiėmę augštesnį teisman su prašymu, kad juos paluosuotų nuo baumės žemesniojo teismo uždėtos, bet teisėjas tuoj siunčia juos kalėjimą.

UŽGRIUVO.

Creeda, Col. Nelson tunelyj Happy Thought oloj nugriuvo žemė ir užbėrė išėjimą dirbusiems oloj 35 darbininkams. Juos vienok išgelbėjo, bet tam reikėjo išgauti 35 tonus žemės ir akmenų.

BRANGUS SIUNTINYS.

Omaha, Nebr. Iš vieno banko prekių vagone kitan bankan iš čia išgabenta bondsų už 16 milijonų doliarų. Vagoną lydėjo keturi policistai. Jeigu tai būtų gatavi pinigai buvę, be abejonės keturi policistai nebūtų nuo užpuolimo sulaukę. Bet bondsus nelengva išleisti, juos leidžiant, galima papulti į detektyvų rankas.

KONKURENTAS NEW YORKO ATEIVIŲ UŽVEIZDAI.

Iki šiol svarbiausias ateiviams portas buvo New York'e, dabar vis daugiau ateivių atkanka per Philadelphia, nes ten perdetinis kur kas žmoniškesnis už New Yorkiškį. Pernai per Philadelphia atkako iš Europos 55,000 su viršum žmonių. Su laiku todėl tas portas gali pralengti ir New Yorką, kaip pralengė Baltimore ir Bostoną.

PASKENDO LAIVAS.

St. Pierre, Me. Vilnys prie kranto atnešė likučius laivo "Aldine". Matyt laike siautusias vėtros tas laivas paskendo. Bet kas atsitiko su buvusiais ant jo žmonėmis, nežinia. Įgula minėto laivo susidėjo iš šešių žmonių. Laivas "Aldine" plaukė iš St. Pierre į Bostoną.

ABUDU PREZIDENTAI.

Panama. Prezidentas Taft perleido kalėdas prie Panamos kanalo, apžiūrėdamas kasimo darbus. Bet, turbūt, jo atsilankymas nesukubys, nė suvėlis kanalo iškavimo.

Už tai naujai išrinktas prezidentas Wilson, kuris teigė, kad tik sugrįžo nuo Panamos kanalo, Kalėdas praleido lovoj. Jis mat truputį persiėdė ir truputį karščiavo.

GODUMAS PRODUKTŲ PARDAVĖJŲ GIMDO BRANDŲ.

Pittsburg, Pa. Čionykštis vaizbos butas paduoda priežastis brangumo tik vieno produkto—baltųjų kopustų galvų. Pittsburg'e grocerijose pardavinėja kopustų galvą vidutiniškai po 8c., o už tai ant geležinkelio puva pilni vagonai kopustų galvų. Didelės krautuvės vagoną kopustų siūlė po 1 dol., bet nieks nepirko. Kad grocerininkams neužkentėti, paliktai šimtai kopustų vagonų suputi ir publika perka kopustus už 600% brangiau, negu didieji pirkliai pardavinėjo, nekalbant jau apie atgabenusius juos miestan fermerius. Ir valdžia nemo-ka surasti kelių, kaip tą nenormališkumą pašalinti!

KOMPAIJOS TEISMAN PATRAUKTA.

New York. Patraukti teisman perdetiniai geležinkelių kompanijų: Charles S. Mellen perdetinis New York, New Haven geležinkelio, E. J. Chamberlain perdetinis Grand Trunk geležinkelio ir Alfred W. Smithers direktorius Grand Trunk geležinkelio už peržengimą teisių prieš trusus išduotų.

NUSIMINIMO PASEKMĖS.

Curlaw, Wash. Gyvenantis čia darbininkas Edward Staddar, iš nusiminimo, jog darbo gauti negali, užsimanė išnuodinti savę ir visą savo šeimyną, kad ji vargo nekęstų. Jis pribėrė nuodų į likučius valgių, koki dar buvo namieje, bet pats nedrįso jų užnuodintų valgių ragauti; jis nežinia kur dingo. Laimė dar, kad 3 metų mergaitė, išgėrusi užnuodintos kavos, pradėjo tuoj raitytiesi ir numirė. Tas su-likė kitus šeimynos narius nuo ragavimo užnuodintų valgių, kitaip visa šeimyna būtų nusinuodinus. Nuodintojo tėvo ir vyro jieško policija, bet iki šiol nė jokio pėdsako nesurado.

MEDŽIONĖS AUKOS.

Prasidėjus medžionei Naujos Anglijos valstijose nušauta žmonių: Main valst. 10, Massachusetts 5, New Hampshire 4, Vermont, Rhode Island ir Connecticut po vieną; Kanadoj 5. Naujos Anglijos valstijose užmušta 15000 stirnių, o tame Maine valstijoj 12000. Siemet medžionėj dalyvavo ir moterys.

NEUŽTEKTINAS PATARIMAS.

Tarrytown, N. Y. Garsus turuolius Rockefeller užtvietė mokyklų mokytojus pas savę apžiūrėti jo namus. Viena mokytoja, apžiūrėjusi viską, pasakė: "Apmastykite tik, ponas Rockefeller. Jus turite net trejus didelius namus, o mes turime pasigalvoti mažą kambareliu jeib kokiam gyvenime."

Rockefeller mokytojai atsakė: "taupykite savo centus". Bet iš mažų mokytojų algų nedaug ir centų atlieka.

DINAMITININKŲ BYLA.

Indianapolis, Ind. Perkratinėjimas kaltinamų už vartojimą dinamito kovoj su kapitalu bylos pasibaigė 26 gruodžio dieną. Priešakintieji teisėjai pasitraukė tartiesi, jie turi nuspręsti apie 40 atsitikimų. Byla ta traukėsi 3 mėnesius. Terp kaltinamų yra prezidentas terptautiškos plieno darbininkų unijos Frank M. Ryan ir kiti unijos viršininkai. Nė vienas kaltinamam neprirodyta vartojimo dinamito, jie kaltinami tik už sukaltį ir tiesų laužymą. Priešakintieji teisėjai išteisinio tik du, 38 pripažino kaltais.

KELLOG TVASTED FLAKE CO. TEISMAN PATRAUKTA.

Washington, D. C. Pasiremdam ant medegos, surinktos specialios komisijos, Centralisko-

ji Jungtinių Valstijų valdžia patraukia teisman žinomą Amerikoj kompaniją Kellogg's Toasted Corn Flake Co. už suvaliavimą prie kainų statymo.

GAUDO SUSITERŠUSIUS KYŠIAIS POLICISTUS.

New York. Pradėjo čia gaudyti neteisingsus policistus, kurie už protekciją nuo paleistuvystės ir lošimo namų ėmė kyšius. Neseniai tapo mirim teismo pasmerkta policijos dalies perdetinis leitenants Becker. Dabar vėl teisman tapo atiduotas policistas John J. Skelly už kyšių ėmimą. Jis nuo dviejų tokių namų savininkų ėmė po 25 dol. kas mėnesis, bet be abejonės tokių pelningų namų turėjo ir daugiau.

NELEIDŽIA PABĖGTI.

Middville, Ga. Siaučia čia smarkiai liga vadinama meningitis. Pirmą dieną numirė 12 žmonių. Persigandę gyventojai mėgino iš miesto pabėgti, bet policistai ir šerifas žmones apstojo visus kelius ir nieko iš miesto neleidžia. Neleidžia niekam ir miestan atkakti, todėl žmonėms gal maisto pritrūkti.

NEW YORKO POLICIJOS SKANDALAI.

New York. Vis labiau aiškėja išinė negražus miesto policijos darbai. Pasirodo, kad kyšius ėmė ir augštesni policijos valdininkai. Su viršum 300 paleistuvystės namų, kad jų nepersikotų, mokoje policijos valdininkams kas mėnesis gana didelės algos. Dangelį policistų teisman patraukta už kyšių spaudimą.

UŽ IŽEIDIMĄ ANGLIJOS KARALIAUS NELEIDŽIA AMERIKON.

New York. Neleidžia Amerikon anglisko laikraštiniuko Edwardo F. Mylius, kuris už įžeidimą Anglijos karaliaus, Anglijos teismo buvo vieniemis metais kalėjiman pasiųstas. Ateivių užveizdos caras Williams nusprendė jį atgal grąžinti, bet Mylius kreipėsi į augštesnę valdžią su prašymu perkeisti Williams nusprendimą.

SUFFRAGETTĖS ATKAKO ALBANY.

Albany, N. Y. Amerikos suffragettės (moterys įieškančios sau politiškių tiesų) atkako į New Yorko valstijos sostinę Albany. Jos nori naujai išrinktam gubernatoriui Sulzerui paduoti surašą moterų reikalavimų. Kad moterys turi naudoties iš lygių su vyrais tiesų, tam nėra ką priešintis; tik tų tiesų iškovojimui vienų demonstracijų nepakanka.

PANAMOS DISTRIKTO GUBERNATORIUS.

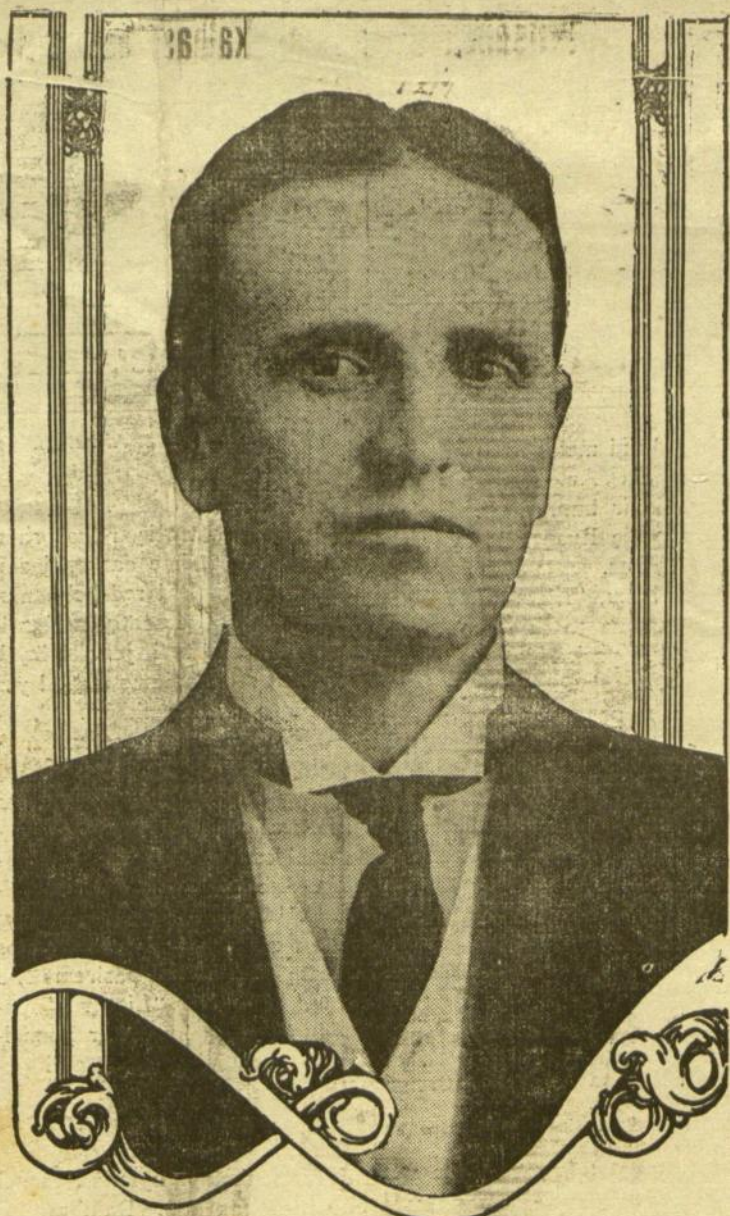
Perzidentas Taft, laukdamas Panamos kanalo, pasiūlė vyriausiam inžinieriui vedusiam darbus Panamos kanalo kasimo pulkininkui G. W. Gpdhalsui vietą gubernatoriaus viso Panamos distrikto. Gpdhals pasiūlymą priėmė.

SUDEGĖ SVARBUS RANKRAŠČIAI.

Anusbury, Mass. Sudėgė visu namai žinomo Amerikos poeto Johno Greenleaf Wittlerio. Sudėgė ne tik namai, bet ugnis išnaikino svarbius jo rankraščius ir originalius jo laiškus ir daugelį jam rašytų laišku žymių Amerikos ir kitų kraštų veikėjų, mokslinčių ir literatų. Namus tuos, mirus Wittlerui, valdė jo vardo draugija.

REIKALAUJA DIDESNIO UŽMOKESNIO.

Washington, D. C. Geležinkeliai nuo Amerikos valdžios reikalauja didesnio užmokesnio už važiojimą pašto ir pačiu siunčiamų siuntinių. Geležinkeliai žada nepriiminėti pundi sunkesnių kaip 4 svarai, kol pačtas nesutiks mokėti daugiau už siuntinių važiojimą.

H. F. Ashurst, senator us iš Arizonos. Žingeldi karjerą šio vyro. Tai gražus pavyzdys to, ką gali padaryti energija ir užsiėmimas atlekti savo tikslą. Jis buvo paprastu plemeniu savo jaunystėj, o šiądien yra Suv. Valstijų senatorium. Budamas 10 metų vaikų pradinę mokyklą, jis sykį pasirašė po savo vardu: "Suvienytų Valstijų senatorius iš Arizonos." Nuo vienuolikų metų iki 21-mų jis buvo plemeniu, darbininku, reporteriu ir, vakarais besimokindamas, liko advokatu. 21-mų metų jis buvo jau Arizonos legislaturės spykeriu. Dabar tapo išrinktas Suv. Valstijų senatorium. Visą tą pasiekė jis tik savo locnu darbu ir trisus.

SUMANYMAI NAUJOJO PREZIDENTO.

Princeton, N. Y. Prie naujojo prezidento nebus vieno priėmimų norinčių vien prezidentą pamatyti arba jam ranką paspausti; nelankys jis bankietų rengiamų visokių draugijų ir organizacijų. Tas gerai, nes jeigu nori, tokio didelio krašto prezidentas gali rasti svarbesnius reikalus negu žiopių minims savę rodyti, arba laikė bankietų tuščias prakalbas laikyti.

JUNGTINIAI VALSČIAI PERSEGSTI MEXIKĄ.

Washington, D. C. Prezidentas Taft, pasitaręs su savo ministerais, nusprendė atsileipti į Meksiko prezidentą Madero reikalaujamas suvaldymo revoliucijos, nes jai ilgai besitraukiant, Jungtiniai valsčiai bus priversti įsikšti į netvarką. Reikalavimą tokį perduos Meksikai ambasadorius Wilson.

SODINA KORNUS ANT MISTO GATVIŲ.

Keokuk, Iowa. Gyventojai šio miesto, supykę, kad gatvės nesvariai užlaikomos, purvų prikrautos, išarė kelias gatves ir užsodino jas kornais. Tokiu būdu jie mano priversti miesto tarybą švariau gatves užlaikyti.

NAUJAS GINKLAS POLICISTAMS.

Philadelphia, Pa. Medžiokas J. Greeden išrado diržą policistams suvaldymui plėšikų. Diržą yra druta elektriską baterija ir nuo jos nuvestos vielos prie policisto gazių rankogaliuose. Poleistas, pagavęs kokį prasižengėlį, jo suvaldymui nereikalauja su kucium galvą daužyti, pakaks dasyti tėti rankogaliu guziku ir areštuotas, smarkios elektros užgauntas, eis kaip avinėlis su policistu.

CUKRAUS IŠDIRBIMAS AMERIKOJ.

Washington, D. C. Amerikos žemdirbystės ministerija kalbina fermerius labiau rūpiatiesi cukrinių burokų auginimu, nes jų neužtenka nė Amerikoj esančioms cukraus dirbtuvėms; jų reikalam reikia iš svetur kas metas parsigabenti 2 milijonu tonų burokų. Amerikoj cukraus sunaudojama 4 metus po 83 svarus ant kiekvieno gyventojų, o Amerikoj produkuojama tik 10 svarų ant gy-

servativiškas sparnas, kurio vadovais yra Oscar Underwood ir Senatorius Martin iš Virginijos. Tarp jų viduryj yra dar grupė demokratų, kurie yra pažangėsi už konservatyvus, bet mažiau pažangus už Bryano grupą. Jais vadovauja Atstovų Buto spykeris Champ Clark, buvęs Wilsono konkurentu prezidento urėdan.

Šitos visos grupos tarp savęs nesutinka, jų vadovai Champ Clark ir Underwood labai krei-vai žiuri ant Bryano, kuris Baltimore konvencijoj užkirtu jiems kelią prie nominacijos, o pervarė Wilsono nominaciją. Taigi dabar vaidinamasi už tai, kas turės arčiausiai prezidento stovėti. Kiekviena grupė norėtų turėti daugiausiai įtekmės ant prezidento.

Jeigu gi pačioj partijoj nėra sutikimo, tai, žinoma, ji negalini pasekmingai dirbuoti. Busiantis prezidentas gerai tą suprantą ir todėl stengiasi visus besivaidijančius šiaip-taip sutai-kyti ir kruvon užkinkyti vienan vežiman, kad jie sutikime trauk-tų šios šalies administrativišką vežimą. Jis pasinaudojo Kalėdų šventėmis ir atsilankusiems pas jį vadovams apreiškė, kad tik prie gero sutikimo, demokratų partija galės šitą naudingą nuveikti. Jis taiggi apreiškė:

- 1) Kad jis nori, kad Bryanas priimtų svarbiausį urėdą jo kabinete — Valstijos sekretoriaus.
- 2) Kad Champ Clark liktų ir toliaus Atstovų Buto spykeriu, t. y. pirmsėdžiu;
- 3) Kad Underwood liktų demokratų lyderiu Atstovų Bute.
- 4) Kad senatorius Martin būtų demokratų lyderiu Senate.

Tokiu būdu Wilsonas mano užganėdinti visas frakcijas ir palaikyti reikalingą vienybę savo partijoj. Ar jam pasiseks tą vienybę užlaikyti, dar nežinia. Dangelis ifano, kad partijos nesutikimai pasirodys tuojau, sušaukus extra kongreso sesiją, po 4 d. kovo. Jeigu šioj sesijoj demokratų partija nesikils, kaip anuomet skilo republikonų partija, tai Wilsonas ištikro užsitarnaus vardą gabaus taikintojo.

Extra sušaukta kongreso sesija, tuojau po to kaip Wilsonas apims prezidento urėdą, bandys peržiūrėti tarifą, tai yra numazinti muitus nuo įvežamų Amerikon tavorų.

Diena sausukimo extra sesijos dar nežinoma, bet menama, kad tas bus ne vėliaus kaip 15 dieną kovo mėnesio.

IS DARBO LAUKO.

New York. Kompanija Pullmano vagonų, turinti savo vagonus ant visų geležinkelių linijų, iš liuso noro pakėlė algas savo tarnų ir darbininkų. Gau-nantiems didesnes algas, jos pakelta 6%, o gaunantiems mažes-nes 12%.

New York. Čia vėl rengia-mas didelis siuvėjų streikas. Jeigu užgims streikas, jame dalyvau-s apie 200,000 darbininkų abiejų lyčių. Siuvėjai reikalauja didesnių algų ir panaikinimo "sveatsopių".

Streikuoti rengiasi ir 10000 siu-vėjų marškinių dirbtuvėse.

Syracuse, N. Y. First Na-tional ir Syracuse Trust Co. ban-ka priėmė kalėdas apreiškė tar-naujantiems, jog pakelia jų al-gas 10%. Apart to jie gavo do-vanas — auksinius daiktus.

Little Falls, N. Y. Strei-kuoja čia dar vis vilnionių išdir-binių dirbtuvių darbininkai. Kaip Lawrence, taip ir čia aiškėja, jog policija žiauriai elgiasi su darbininkais, stengiasi gaz-dinimais priversti darbininkus pasiduoti fabriku savininkams. Darbininkų ūda Kokis, audėja, policijos perdetinis Long tre-pais žemin numetė.

Nauji įstatymai apie mainie-rius. Išėmimui taip vadinamų mainieriškų popierių, sulgy dabar esančių įstatymų reikalaujama, kad mainierys būtų išbuves šia-me krašte keletą metų.

Dabar išdirbinėjama naujas su-manymas, kurį žadama paduoti apsvartymui Legislaturės. Šia-ne naujame sumanyne išmesta /vis minėtas reikalavimas ir, jeigu jis bus legislaturės patvir-

tintas, tai mainieriaus palidijima galės gauti kiekvienas, už-tektnai gerai pažįstantis mainie-rystę, nežiurint, kiek metų jis šiame krašte gyvena.

Cia gyvenantiems mainieriams tas visai nepatinka nes jie bijo-ši, kad, įvedus tokias teises, ga-lės priplaukti ekspertų mainie-rių iš Anglijos ir Skotijos, ku-riuos dabar sulaiko senas įsta-tymas, nes niekas iš jų nenori dirbti už "leiberį" ir laukti, pa-ko išgyvens teisių reikalaujamą laiką.

Gresia didelis streikas New York'e. Naujais metais New York'as gal pamatys didžiausį streiką, kuris kadanors šiame mieste buvo, jeigu kriauciai išpildys tą, ką yra nubalsavę.

Kriaucijų unijos, reikalaujamos pakėlimo algų, 8 val. darbo die-nos ir panaikinimo taip vadinamo "tenement house labor", pri-grasino streiku, jeigu jų reika-lavimai bus neišpildyti.

Paleidus unijoms nubalsuoti streiko klausimą, 35,786 balsais prieš 2,322 balsu kriauciai nus-prendė streikuoti. Laukiama diena nuo dienos kada streikas gali but apšauktas, jeigu kokių nors būdu neprieis prie santai-kos. Unijų vedėjai sako, kad, apšaukus streiką, mažiausiai 150,000 darbininkų išeis streikuoti.

Žada padidinti algas. Perde-tinis plieninių dirbtuvių (United States Steel Corporation) pagar-sino, kad šiuom laiku išdirbinė-jama planą padidinio algų visi-siems darbininkams šios milži-niškos korporacijos. Pakėlimas algų labiausiai turi palytėti prastus darbininkus.

Kiek žadama pakelti algas ir ka-da, šiuom sykiu tikrai dar nežinoma, vienok sakoma, kad tas pakėlimas bus mažiausiai 30,000 darbininkams ir planas bus už-tvirtintas šiomis dienomis. Si-tas padidinimas palytėtų tokias dirbtuves, kaip: So. Chicagoj. Gary, Ind. ir kitur. Pereitais 1911 metais šioj milžiniškoj kompani-joj dirbo 196,888 darbininkų, ir metinis išmokėjimas kompanijos siekė \$161,419,000.

Centralia, Pa. Vietinėse ang-liakasyklose sustreikavo apie tukstantis angliakaus. 20 d. gruodžio buvo sušauktas abel-nas susirinkimas. Ar susitai-kys, iki šiolei neteko sužinoti.

Iš Karo Lauko.

Aplinkinėse Skutari turkai užpuolė ant montenegrinų sto-vyklų Teraboy, bet jų užpuolimą montenegrinai atmušė. Iš abie-jų pusių užmušta daug kareivių. Mat turkų vadovas Skutarė ne-sulaikė karo, nors montenegrinai sutiko jį sulaukyti.

Mušiai grekų su turkais prie Janinos nuolatai pasitaiko. 22 gruodžio dieną mušy krito gy-nęs miestą Monastir turkų vado-vas David Pasa, kuris su liku-čiais savo kariumenės atkako Jan-inon ir jo stabo perdetinis. Tur-kai, gavę pastiprinimą, nustumė grekus iki Loves.

Atenuose gauta žinia, buk gre-kai apvaldė svarbų Morava pe-rėjimą. Ir prie Skutari mušiai serbų su turkais nesiliauja. Pereitą sa-vaitę 8 batalijonai turkų išėjo iš miesto ir užpuolė serbų sto-vyklas. Rods serbai turkus atmu-žė, bet pats taip daug kareivių nužudė, kad nedrįso vyti sumu-štų turkų.

Berlyne gauta žinia, buk gre-kai užpuolė miestelį Koloniata, aplinkinėse Janinos, ir išskerdė veik visus jo gyventojus, senelių moterų ir vaikų nepaliko.

Ant Balkanų iki šiol užmuš-ta jau nemažai žmonių. Serbija sutraukė 300,000 kareivių, iš to skaitliaus užmušta ir sužeista 25-000. Bulgarija pastatė teiggi 300,000 kareivių; iš to skaitliaus užmušta ir sužeista 95000. Gre-kija pastatė 120,000 kareivių, o nužudė 10000 žmonių. Monte-negro pastatė 30000 kareivių, o nužudė 7000. Nuostolius turkų skaito ant 300,000, bet skaitlinė-ta, turbūt, per daug padidinta, nes ne kiek daugiau kareivių Eu-ropoj Turkija iš viso teturėjo.

NUO REDAKCIJOS.

Vieni laikraščiai slėpdami rankraščius turi būti pažymėti autorius parašo ir adresu. Pasirašintieji pseudonimai turi paduoti, Redakcijos žiniai, ar savo tikrąjį vardą. Redakcija pasilieka sau teisę atsiųsti laiškus, kurie laikraščius trumpinti ir taisyti. Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal po išdomis. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Dar apie priešateivius bilių. Pereitame numerį rašėme, kad Atstovų Butas praleido Burneto bilių, sulgų kurio nevalia bus atvažiuoti į Ameriką nei vienas ateivius, kuris, budamas daugiausia negu 16 metų amžiaus, nemokės skaityti bent savo prigimto kalbų. Taipgi minėjome, kad išėnimimas padarytas tik tiems, kurie bėga šion šalin nuo tikybinio savo šalį persekiojimų; tokius įleis, kad ir nemokėtų jie skaityti. Prie to reik dar pridėti, kad sulgų to paties sumanymo, čia jau gyvenantys ateivis galės prasiųsi savo tėvą, motiną, dieduką, bobutę, savo neįsteikėjusią arba našlę dukterį — jie bus įleidžiami nepaisant, ar jie mokės ar nemokės skaityti. Kol-kas nieko neminima apie ateivio žmoną,—ar ji, nemokėdama skaityti, bus įleidžiama pas savo vyrą, čia gyvenantį ar ne. Reik tikėti, kad greičiausiai ir ji yra prie tos pačios eilės priskirta kaip ir tėvas, ar diedukas (tėvelis).

Šitas sumanymas dar reikalauja patvirtinimo senato ir paties prezidento, nes tik tada jis gali būti įstatymu. Menama, kad senatas jį patvirtins, apie prezidentą taigi—abejojama. Dabartinis prezidentas Taftas tam sumanymui priešinosi, bet busiantis prezidentas Wilsonas nežinia dar kaip į tai pažiūrės. Greičiausiai reik tikėti, kad ar greičiau ar vėliau šis sumanymas pereis. Rašyti savo pažastams, kad mokintusi skaityti ir rašyti, nes kitaip.... gali but naujiems ateiviams riestai....

Siuntiniai krasa. Nuo Naujų Metų pradeda veikti nauji įstatymai, sulgų kurių Suv. Valstijų krasa galima bus siuntinėti, apart laiškių, taipgi ir siuntinius iki 12 svarų sunkumo. Iki šiam laikui galima buvo siųsti pakelius tik iki 3 svarų sunkumo. Sunkesnius reikėjo siųsti expresso kompanijomis. Įvedimas siuntinėmo siuntinių krasa beveik per pusę atpigino siuntimo kainas ir panaikino monopolį, kuriu pasinaudodamos express kompanijos lupdavo siuntėjams kailį. Tai vienas iš geriausių įstatymų, kokius pastaruoju laiku kongresas perleido.

Yčas Dumoj. Naujai išrinktas Dumon nuo Kauno gubernijos atstovu Martinas Yčas, kaip matyt iš rusų laikraščius pranešimų, iškarto papuošė į pirmas eiles Dumos atstovų. "Rieč" praneša, kad, atidarius Ketvirtą Dumą, valstiečiai atstovai susirinkę nusprendė sutverti savistovių valstiečių kuopą (matomai, vieton buvusių darbiečių) ir, vieton prezidento, išrinkta nuolatinis biuras, į kurio sąnarius pirmos vieton pastatyta advokatą lietuvį, Marting Yčą.

Apart to Yčas išrinktas taipgi į finansinę komisiją "Tautiškosios Laisvės" arba Konstitucijinių Demokratų (Kadety) partijos.

Yčas yra vienatinis Dumoj lietuvis-atstovas su augstesniu mokslu:

Lietuviai žada dalyvauti parodoj. Ateinančio kovo mėnesio bus visos Rusijos taip vadinamos smulkios (naminės) pramonės paroda. Ji bus surengta Peterburge. Šioj parodoj žada dalyvauti ir lietuviai. Kauno gubernijos ukiu draugija jau gavo pakvietimą į kreipėsi prie T. Daugirdo, kad jis užsiimtų šio reikalą surengimu. P-as Daugirdas sutiko. Kadangi parodoj kviečiama dalyvauti atskirai kiekvieną guberniją, ir todėl Suvalkų gubernijos skyrius turėtų eiti kartu su lenkiškųjų gubernijų skyriais, tai Lietuvos laikraščiai pataria visoms lietuviškoms gubernijoms, butent, Suvalkų ir

Vilniaus, prisidėti prie Kauno gub. skyriaus ir tokiu būdu visus Lietuvos išdirbinius surinkti vienon kruvon.

Sumanymas geras, nes kitaip Lietuvos išdirbinių, išmėtyti po įvairius skyrius, nepadarytų jokio rimtesnio įspūdžio.

Lietuviai daktarai žada leisti laikraštį. Lietuvos laikraščiuose randame atsisaukimą į visus lietuvių daktarus, veterinarus, farmaceutus ir gamtininkus, kviečiant visus susitelkti kruvon išleidimui naujo laikraščio vardu "Medicina ir Gamta", kuris žada eiti kas du mėnesius kartą ir kaštuosias 4 rub. metams. Jame žadama dėti ne tik mokslo straipsniai iš medicinos, farmacijos, veterinarijos ir gamtos, bet taipgi Lietuvos sanitarijos aprašymai. Ketinama atkreipti atydą ir į išdirbimą minėtų mokslų šakų terminologijos (įvairių vardu), kurių iki šiol lietuvių kalboj trūksta.

Pirmas numeris žada pasirodyti neuzilgio po Naujų Metų. Redakcijos komitetan šiuom tarpu jėjo šie daktarai: Basanavičius, Domaševičius, Lauminkas, Matulaitis, Šlapelis ir Vileišis. Jau sumesta ir aukų tam tikslui.

Susinėsimas antras: Dr. S. Matulaitis, Vilnius. Užupio (Zaričnaja) gatvė. No. 30.

Geras tai sumanymas ir tik kuogeriausios jam kloties reikvėlyti. Musiškiai amerikiečiai daktarai, sutvėrę neseniai savąjį daktarų Susivienijimą, ras stiprią savo darbui paramą anoj draugijoje, o rasite, ras galimau sučiti į artimesnę pažintį su savo europiečiais draugais.

Lietuviai jau turi šioias-tokias įejas daugumoj profesijų ir mokslo šakų, bet vargas tame, kad tos įegios išsklaidytos ir todėl išrodo nežymios.

Visai kas kita, šias visas įejas sujungus kruvon. Geriausiu tam pavyzdžiui gali būti Lietuvių Dailės Draugija, kuri, susipietus savyje visus dailininkus, atlieka didelį kulturišką darbą. Musų tarpe medikų yra dar daugiau negu dailininkų ir todėl kiekvienas sumanymas, vedantis prie įejoj centralizavimo (susipietimo) yra pagirtinas ir didžiai remtinas.

Lietuvių Macochėlis. Tokiu antgalviu randame "Lietuvos Žiniuose" (No. 138) akvą žinią iš Naumiesčio, Suvalkų gub.

Joje kalbama ne apie ką kitą, kaip tik apie pagarsėjusį ir tarp amerikiečių kunigą Šlamą, buvusį "kunigaikščio" Jociaus bendrą kompaniją. Sulgų tos žinios, buvęs kun. Šlamas sėdęs dabar Suvalkų kalėjime ir laukias teismo už svetimos pavardės pasisavinimą ir už.... daugpatystę.

Jis anuomet buvęs katalikų kunigų Kauno gubernijoje, vėliaus išsidanginęs į Angliją, o paskui į Ameriką. Čia jis niekados gero vardo neturėjo ir nors žmogus mokytas, bet atsižymėjo labai negražiais darbais. Bene paskutinis toks darbas tai buvo tvėrimas humbukiškos milijoninės korporacijos drauge su nemažiu pagarsėjusiu avanturistu "kunigaikščiu" Jocium. Prieš kelis metus Šlamas buvo dingęs, kaip akmuo vandenin ir tik dabar vėl išplaukė viršun Lietuvoj, tik jau priėmęs naują vardą Rutos.

Anot augščiau minėtos žinios, jis nusipirkęs dvarelį Naumiesčio paviete (Karčrudė) ir vedęs evangelikę-vokietaitę. Po metų, sulgų kateizacijos, atkrištijos į kalvinu. Per savo brolio įskundimą papuošė kalėjiman už mainymą pravardės ir kitus špūsus. Išėjęs iš kalėjimo, Šlamas-Ruta nusidavė Vilniun, kur, gavimui vietos, priėmė pravašlavią. Tuom laiku vienok ji vėl suareštuota, nes buk paaiškėję, kad jis ištikro palikęs dvi pati Amerikoj. Dabar jis sėdi Suvalkų kalėjime ir bus teisiamas ne tik už pavardės mainymą, bet ir už daugpatystę.

Mums čia Amerikoj neteko girdėti apie jo dvi pati, vienok lyginai mums neteko net ir nuo kunigų girdėti apie jį gero džio. Tai buvo vienas iš tokių moralškių supuvėlių ir visuomenės parazytų, kurie laikas nuo laiko tarpe mūsų visuomenės pasirodo. Žmogus, kuris savo pa-

žiuras arba tikybą maino kaip pirštinaites, paprastai galų-gale pasirodo moralškiu supuvėliu, žmogum be dorisko fundamento, nuo kurio tik blėdies, bet ne naudos visuomenė gali laukti.

Konkol-Konkolauskas "teisina-si". Pereituose numeruose "Lietuva" išvedė aikštėn bjaurų šni-pišką darbėlį, kokį atliko Juozas Konkol-Konkolauskas, 34-os Lietuvių Socialistų Sąjungos narys, iš Waterbury, Conn., parašydamas Suvalkų gubernatoriui "dono-są" (dargi melagingą) ant viešėjusių čia Amerikoje kun. K. Olševskio ir kun. J. Tumo, buk-jie čia peikę Rusų valdžią ir ru-sų mokyklą.

Savu laiku, "Lietuva", kol-kas negarsindama to išdaviko vardo, pakvietė jį pasiaiškinti (jeigu jis gali), ir, nesulaukus nuo jo jokio atsakymo, pagarsino užpėreitam numerij jo vardą ir pravardę.

Dabar redakcija susilaukė nuo jo laiško, kurį, sulgų savo pažadėjimo, talpiname ištisai:

Gerbiamoji Redakcija Lietuvos! Meldžiu prisijusti visus dokumentus kaslink manęs, as dastatysiu davadus, kad esiu nekaltas. Waterburyje yra komisija, ant vietos išrinkta, kuri mane nutels. Reikalaukit viso paaiškinimo kaslink manęs pas Juozą Mikellonį, 39 Summit st., kur aš gyvenau pirma ir denunciaciją kur buvo rašyta. Ar tikrai tinkama konvertas su viduriniu doku? Aš prieš teismą nepaėjau stot su Redakcija, Jegei nesiu toks turtingas. Su tikra pagarba Juozas Augustas Konkolauskas, 70 John st., Waterbury, Conn.

Apart šito laiško kartū, to paties Konkol-Konkolausko mums prisijusta ir kitas popieros lakstas, kur ant vienos pusės pašėliu sukreivizota (matyt gerai ražančia ranka) šie žodžiai (talpinam gramatiškas klaidas pataisę):

Ponas Juozai Konkolėvič! Tu esi nekaltas, kitas yra parases ant tavo vardo. Aš žinau kas; aš pasakysiu kas, kaip viskas pasibaigs.

Tavo susiedas.

Ant kitos pusės šio paties laiško, arba kaip Konkol-Konkolauskas jį vadina "dokumento", yra toks Konkol-Kon-sko prierašas:

Gerbiamoji Redakcija: Čia vienas dokumentas praneša, jogei žino, kas pasilutė, ar rašė, bet tame svarbi klaida, kad ne pasirašė vardo, pravardės. Nežinau, kas tokis anas (šitas žodis neaiškiai parašytas. Red.); meldžiu parodyti komisijai šitą laišką. J. A. Konkolauskas.

Męs patįs norėtume, kad visas šitas bjaurus išdavystės darbas būtų geriaus sapnas, kad lietu-vio vardas nesiterstų šni-piškui plėtmu. Dėja, tas neyra sapnas, bet yra tikras apsiereikšimas, — apgalėtinas ir bjaurus apsiereikšimas.

Šitas jo laiškas dar labjauis jį įpainioja.

"Lietuva" nereikalauja niekur kreiptis ir prašyti paaiškinimų kaslink Konkol-Konkolausko. To, ką ji turi savo rankose, pilnai užtenka prirodymui, kad anas bjaurus ir melagingas "donosas" rusų valdžiai ant Lietuvos veikėjų: kun. Olševskio ir kun. Tumo, yra darbas Konkol-Konkolausko rankų.

Prie šios progos "Lietuva" taipgi praneša, kad jokių dokumento apie Konkol-Konkolauską ji nesijus jokiai komisijai nei Waterburyj, nei kur kitur. O ant grąsinimų teismu, ar jį minėjimu, visiškai nepaiso.

Ji tik velytų, kad šis žmogelis tikrai, nuodugnai pasitaisytų, ir likusias savo gyvenimo dienas pašvęstų nuėminimui to bjauraus plėtmu, kokį jis niekišku darbu užtraukė ant savo vardo, ant vardo organizacijos ir ant vardo visų lietuvių. Tą jis gali padaryti tik pilnu savo prisipažinimu (vieton šiaudais išsisukinėti) ir gerasis darbais ateityj.

Šio tikro neveidmaningo pasitaisymo męs jam nuoširdžiai velytume.

Reikalauja dokumentų. Prieš pat laikraščio uždarymą gavome dar sekančią laišką viršminėto Konkol-Konkolausko reikale:

"Lietuvos" Redystas, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kaslink iškilusio incidento su J. Konkolausku. 25 d. gruodžio, 1912 m., svetainėje po nr. 103 Green st., atsi-

buvo L.S.S.A. 34 ktp. extra su-sirinkimais. L.S.S.A. 34 kuopa nutarė: 1) Kad dėl aiskumo ir ištyr-mo pagarsėjusios šnipystės, "Lietuvos" Redystas prisijusti 34 ktp. konvertą adresuotojauis Suvalkų Gubernatoriui. 2) Kad "Lietuvos" Redystas nu-rodytų per kokią ypata ir iš koki-os šalies (ar Europos, ar Ame-rikos) aplakė denunciaciją. Jeigu "Lietuvos" Redystas virš-minėtų dalykių atslasko prirodyt, tad 3) Kad "L." Redystas prisijus-tų įvardyto šni-pio patį rankraš-tį 34 kuopai, "experto" ištyrimui. L.S.S.A. 34 kuopos valdyba: Organiz.: Juozas Pakušašaitis, (kuopos Sekr.: H. Motiečius, žymė) Išdin.: W. Januškevičia, Fin. Sekr.: J. A. Žukauskas. Waterbury, Conn. 26 gruodžio, 1912 m.

Į pirmą ir trečią reikalavimą atsakydami, turime dar sykį aiš-kiai patėmyti, kad redakcija nie-kam jokių dokumentų nesiuoti-nės. Ji pati turi juos laikyti. Panašius reikalavimus statyti yra neįsimtinga ir vaikiška. "Lietu-va" jau pasakė 51-me numerij, ką ji gali padaryti.

Sulgų antro punkto, — iš kur "Lietuva" prirodymus gavo, — tai ne komisijos reikalas, ir jis nieko bendro neturi su Konkol-Konkolausko kalte. Komisija, jeigu nori, gali teisti savo kuopos praskaltusį narį, pasiremddama tuom, kas buvo "Lietuvoj" pas-kelbta. Jeigu kuopai ir komisijai to neužtenka, tai ji gali pa-sielgti, kaip sau išmano.

Yčas laimėjo bylą. Neseniai buvo teismas kun. Dambrausko iš Kauno, apskysto ir nubausto 500 rublių už patalpinimą laikra-sčių eilių, kurios cenzoriui išrodė priešvalstybinėmis. Kun. Damb-rauska gynė advokatas Yčas ir bylą laimėjo; kaltinamasai tapo paliuosuotas, nes kaltės jam ne-prirodyta.

Peterburgo Universitetas ne-trukus išleis lietuviškai-rusišką žodynėlį, skiriamą išaiškinimui "Lietuvių pasakų" ir kaipo me-džiaga suliginamosios gramatikos studijavimui. Žodynėlis sutai-sytas mūsų vientaučiui K. Bu-gos, padedant profesorui Bo-duenui.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS DES MOINES, IOWA.

Per porą metų lietuviai važia-vo į šitą miestą, bet šimet daug jų išvažiavo kitur. Per tai pasi-mažino lietuvių skaitlius. 1911 metais lietuvių skaitlius siekė su-virš šimto šeimynų ir apie poros šimtų pavienių, bet dabar jų čia randasi: šeimynų apie 80, ir apie tiek pat pavienių suaugu-sių merginų yra vos 15. 1912 metais apsidėję 3 lietuviai; gimė: bernaičių — 22, mergai-čių — 17; nemirė nė vienas, apart 2 užmūstyti kasyklose. Yra čia 3 valgomų daiktų krautuvės, 1 karčiama, 1 kalvis, 1 kriaučių gaila, kad mūsų biznierėliai mažai kas užsirašo lietuviškus laikraščius, skaityti norėtų, bet kiti nupirktą, (nes pas juos pa-reina laikraščiai pavienių ypatų).

Iš laikračių pareina daugiausia "Lietuva", "Keleivis", "Lai-svė", "Saulė", "Katalikas", "Ko-va" ir kiti. Neseniai buvo susi-tvėrusi kazirinkų kompanija, bet vėliau išmūšė dantis, kom-paniją apskundė "dėdei" tai turė-jų užsimokėti už dantis ir.... su-bankrutuoti. Patartina kiekvienam kazirinkui užsirašyti po laik-raštį, tai būtų pigiau ir naudingiau, negu sau dantis daužyti.

Lietuvos Ūkės Draugija nu-tarė numažinti įstojimo moke-stį: kurie norės pristoti nuo Nau-jų Metų tai įstojimo reikės mo-kėti tik vieną doliarį, bet tas bus tik per porą šuifrinkimų. Sekan-tis susirinkimas bus 12 sausio, 1913 m. Drągija rengia balių Naujų Metų diefoj naudai vietinio knygdyb.

Darbai anglių kasyklose eina gerai, darbas galima visada gauti. J. H. Alifonis.

IS VALPARAISO, IND.

Atėjus žiemai, kartu atėjo ir visų neapkenčiamasai vienodo-mas. Moksleiviai nustojo žaidę svauidliu, aptilo jų "alajas" ir karščiavimas: visur tylu ir ramu. Seniau linksmi medžiai dengė universiteto triobėsius savo pui-

kiai žaliuojančiais lapais; dabar, numetę tuos vasaros puikybės rubus, stovi pasisiausę, lyg nu-siminę, lyg kol supykė....

Sio universiteto įsteigėjas, jo prezidentas, visų mokinių myli-mas ir gerbiamas senelis, Henry B. Brownas, jau tris mėnesiai kaip su reikalais išvažiavęs Bos-tonu, susirgo ir da tebeserga. Šis jo staigus susirgimas padarė liudną įspūdį ant universiteto profesorių ir pačių mokinių.

Kiek šį metų čia mokinasai lietuviškos jaunūmenės — tai sun-kuo atspėti. Aplamai sakant, ran-dasi apie 70—80 mokinių.

Rudeninyje bertainyje Litera-tiška Draugija L. V. U. turė-jų 52 nariu. Lietuvių gramatiškos kliašą lankė 14 ypatų; sin-taksės kliausoje buvo 5 mokiniai.

10-to gruodžio prasidėjo žie-minis bertainis. 11-to gruodžio buvo organizuota lietuvių kalbos kliašos, iš karto gramatikos klia-son užsiregistravo 16 mokinių, bet dabar gramatiką ina 15 mo-kinių. Lietuvių sintaksės klia-soj yra 10 mokinių. 20 dieną gruodžio L. D. L. V. U. turėjo pirmą žieminiame bertainyje su-sirinkimą. Į susirinkimą atsi-lankė apie 40 mokinių; prie L. D. L. V. U. prisirašė 25 mokiniai.

Tai tokios-tokialės iš šios mok-slo gužtelės.

Zigmas Vitkauskas.

IS LEVINGSTON, ILL. Musų miestelio kolonija dar nesena. Tik apie devyni metai kaip atsiradė. Dabar čia skaito-ma 48 šeimynos ir apie 80 pa-vienių. Darbų kitokių nėra, kaip anglių kasykloj. Ji yra tik viena, bet darbas eina kasdien.

Tarp lietuvių randasi keletas ir gerai pasilaikančių, — 23 turi savo locnas nuosavybes. Buvo taipgi dvi lietuviški smuklė, bet viena sudėgė, tai dabar pasiliko tik viena.

Skaityti laikraščius žmonės skaito, bet toli gražu ne visi. Iš laikraščių daugiausiai čia ateina "Saulės"; skaito taipgi ir kitus: "Lietuvą", "Keleivį" ir kitus. Bet yra ir tokių, kurie jokio laikra-ščio neskaito, nors uždirba po 60 ar 70 doliarų į dvi savaiti. To-ki per naktis kaziruoja iš pi-nigų ir kitas ne tik pėdę bet, anot patarles, ir iki paskutinių kelnijų prasikaziruoja.

Turime čia taipgi Lietuvišką Nepri gulmingą Klubą vardu D. L. V. Vytauto. Jis duoda po 6 dol. pašelpo savaitę, ligai pa-sitaikius. Klubas labai gerai gy-vuoja, — turi 75 sąnarius. Tai tiek apie mūsų miestelį.

M. Bertulis.

IS McADOO, PA.

Nors čia neseniai buvo streikas Lehigh & Wilkes Barre Coal Co., kaip apie tai buvo "Lietuvoj" ra-šyta, tai vienok nieko gero iš to streiko neišėjo. Unijos organi-zatoriai pasakė, kad visi darbi-ninkai turi atgal darban grįžti, kompanija neduoda nieko. Tai tik už dyką žmonės ir streikavo per 7 dienas.

Yra čia žmonelių, ką myli pa-siskaityti gerus laikraščius, bet yra ir tokių, kurie velija praleisti pinigus greičiau išsigėrimui negu laikraščiai: girdi, išsi-geri žmogus, tai bent linkma ir sveikas, o su laikraščiais ką ten "baderuotis"?.... Mat, nesupranta dar vyruciui apšvietos naudos. Jeigu suprastų, tai taip neišmin-tinai nekalbėtų.

Dom. Mitskevičia.

IS PAINESDALE, MICH.

Lietuvių čia bus apie 150. Tu-rime ir draugystę, kuri gyvuoja jau 4 metai. Draugystė yra baž-nytinė, bet vietinis kunigas yra vokietyš, lietuviškai nemoka, tai susikalbėti kitaip negali, kaip tik angliškai. Vokietyš vis kalbina lietuvius, kad iš Lietuvos atva-žiavę eity prie jo išpažinties, bet kaip eisi, kad susikalbėti nega-li? Taigi dvasiškus reikalus ap-rupindavo pas mus kun. Klo-nauskas, dabar esantis Chicago Heights, Ill., kurį parsikviesdavo Lietuvos Sunio draugystė.

14 d. gruodio, išklausimui ad-ventinės išpažinties, kun. Klo-nauskas taipgi buvo atvažiavęs, bet vokietyš, kun. Richteris, pra-mėdė šnairuoti ir pradėjo pasa-svauidliu, aptilo jų "alajas" ir karščiavimas: visur tylu ir ramu. Seniau linksmi medžiai dengė universiteto triobėsius savo pui-

S. Gibavičius.

IS TAMAQUA, PA.

Neseniai čia pasitaikė baisi ne-laimė vienoj kasykloj, vadinamoj No. 14, Panther Creek. Šioj ka-sykloj dabar išdirbama žemesnės anglies gijlas, o augščiau jų yra seni jau išdirbti šaftai. 12 d. gruodžio senų kasyklų dugnas netikėtai įlūžo. Jose buta daug vandens. Keli darbininkai nu-stoję gyvasties, tarp jų lie-tuvius J. Umlevičius, kurį ištrau-ka negyva. Vieno mainieriaus, M. Andrulevičiaus, ir iki šiolei negali surasti, o dar vienas, Ger-bauckas, tapo sužeistas.

Pavojingas mainierių užsiėmi-mas. Papečių Vaikas.

IS LORAIN, OHIO.

Čia neseniai susitvėrė nauja S. L. A. kuopa iš 16 narių. Žada-ma pasidarbuoti ir toliaus dau-giausia lietuvių pritraukti prie šios naudingos organizacijos. Lietu-vių mus mieste nedaug.

Antanas Tamašauskas.

IS PITTSTON, PA.

21 gruodžio dieną, žinoma ne lietuviai, surengė čia paukščių parodą, kurią ir nemažai lietuvių atlankė. Parodoj buvo apie 700 visokių veislių paukščių, dau-giausia buvo vištų. Labiausia savo didumu atsižymėjo juodos vištos (svarbesniu būtų parašyti kokios veislės jos buvo, nes di-delių vištų yra diktai veislių, o parva nieko nereikiška. Bet didė-lės vištos mažai kiaušinių deda. Red.). Geriausiomis pripažinta vištos atgabentos iš Philadelphi-jos; joms, žinoma, pripažinta pirmos dovanos. Dovaną gavo ir viena balta višta, (bet ko-kios ji buvo veislės. Baltų viš-tų yra visokių veislių. Red.). Žasų buvo mažai, buvo tik kelios ir tos pačios apskurę. Ka-lakutų teiggi buvo mažai. Kar-gėlių buvo gražių visokių vei-slių. Iš ančių atsižymėjo antys "indijonų" veislės. Parodoj bu-vo teiggi peryklos, vištų maistas ir kiaušiniai. VI. Strygas.

IS BROOKLYN, N. Y.

Prieš atvykimą čia mūsų kom-ponisto M. Petrausko muzikos ir scenos srityj pas mus tvarkos nebuvo: visi blaškėsi į visas pu-sės; buvo ir toki, kurie ant pir-mos vietos statė savo "aš", kurie žiūrėjo vien savo ypatiškos naudos. Pradėjus veikti M. Pet-rauskiui, vaidai išnyko, dabar ra-mu. Kurie pirma veikė savo asmens naudai, dabar veikia me-no naudai, jo pakėlimui po va-dovystę p. Petrausko, kuris su-tvėrė chorą beveik iš šimto gie-dorių ir chorui labai gerai se-kasi.

28 gruodio dieną McCaddin svetainėj buvo pirmas koncertas. Apart Petrausko, dalyvavo jame: p.p. P. Curlianas, Alberta Shla-getter, Ella Schlagetter, Mikutis, Aldona Šliupukė-Jankauskienė ir Stumskis.

25 d. sausio bus perstatyta "Sienapjūtė". Atsidarė ir muzikos mokykla kėrtėj So. 2nd ir Berry str. Brooklynne. Mokykloj bus moki-nama giedojimo, grojimo pianu ir smuiku. Kas tik nori, gali mokytiesi. Rožytė.

IS BRIGHTON, MASS.

22 gruodžio dieną buvo čia viešas susirinkimas suauktos su-mieriu sutverti Naują Lietuvių Ūkės Klubą. Susirinkiman atėjo diktas lietuvių burelis, bet kluban prisirašė tik 31 narys. Viršininkas tapo išrinkti šie: pirmas — M. C.; sekretorius — F. K.; maršalka — J. L. (ar tie viršininkai pavardžių neturi tik inicialus? Red.). Nutarta 28 gruodžio parengti prakalbas.

P. iš Zadeikių.

IS OCEAN FALLS, B. C., CANADA.

Yra tai mažas miestelis. Lie-tuvių čia nėra, tik as vienas. Darbų kitokių nėra tik miš-kuose ir lentų piovyklose. Dir-ba visada. Vasaros laike dirba miškuose, o žiemą lentų piovyk-lose. Vasaros laike už darbą miške moka po \$3.50, 3.70, ir 4.00 dieniai. Pragyvenimas 1 doliaris dienai. Žiemą miškuose nedir-ba tik lentų piovyklose. Norin-

čiam dirbti darbo čia netruksta; galima vien, kad lietuvių nėra. Čia galima ir kitokių būdu pinigų uždirbti: galima paimti kontraktą ir gerus pinigus uždirbti: už 1000 pėdų kompanija moka \$4.50. Gėrimų čia nėra. Netoli nuo čia yra didelis miestas Vancou-ver. Ten yra ir lietuvių diktas burelis, tik laikraščiuose apie jų gyvenimą žinių nematyt.

Tprutprundzevičia.

IS WILBERTON, OKLA.

Darbai čia tuom tarpu suma-zėjo; kaip kokiose kasyklose dirba tik pusę laiko, kitose po 1 ir po 2 dieni sanvaitę. Kitokių darbų čia nėra, tik anglių ka-syklose.

Lietuvių čia yra pusėtinai bu-relis; visi pusėtinai gyvena. Yra čia 2 lietuviškos grocerijos ir viena mėsos pardavinė.

Wilburtonietis.

IS BRIGHTON, MASS.

Kalėdų dieną, keli įkaušę vy-rai Lincoln gatvėj pradėjo peš-tiesi, bet greitai pribuvę poli-cistai nugalėto besipėsančius ir belange. Ant rytojaus jie užsi-mokėjo po 20 dol. Tai geras pa-mokinimas. Minėti vyrai švieti-si prie bačketės, skaityti nieko nemėgo. Geriausias jų apšvieti-mo šaltinis — tai alus ir degtinė. P. Marcovas.

IS BUENOS AIRES, ARGENTINOJ.

Lapkričio 2 dieną čia buvo pa-rengtas lietuviškas vakaras su prakalboms ir deklamacijoms. Pirmas kalbėtojas kalbėjo apie neseniai mirusį raštininką Andrių Višteliauską, aiškino jo vargus. Pilnas deklamavo Višteliausko eiles "Op, op, kas čia". Jur-gis Didžionis kalbėjo apie var-gingą žmonių gyvenimą ir apie vargų priežastis. Kalba jo pu-blikai patiko ir ji jam padėjo delnų plojimais.

Paskui atlošta "Tris Mylima-sias". Atlošta neblogai. Paskui visą naktį traukėsi šokiai ir vi-soki žaislai.

Svečių buvo dikčiai, visi buvo užgandinti ir ramiai užsilaikė, nes šiuom kartu nebuvo sveti-mų, nebuvo nė lenkų, nė rusų, kurių ypač lietuviai nenori ma-tyti savo vakaruose, nes rusus kaltina už visas Rusijos valdžios neteisybes. Lietuviai savo va-karuose nori girdėti vien savo kalbą, o kur susirenka daug sve-timų, ten prie jų taikomasi ir jų kalba vartojama, bet ne lietuvišką. Į tokius maišytus to-dėl vakarus lietuviai nemėgsta lankytiesi ir per tai seniau vaka-rai duodavo nepriteklių, dabar gi, kadangi svetimi nebuvo, susirinko daugiau lietuvių ir vakaras ne tik neatgabeno nepritikliaus, bet davė pelno 51 pesą. Kad va-karo rengėjai ir seniau teip būtų darę, tai ir seniau iš vakarų, vie-toj nepriteklius, būtų pelnas buvęs. J. Pauga.

IS WATERBURY, CONN.

Gruodžio 22 d., 7 val. iš ryto Kudirkos karčiamejo, po Nr. 883 Bank st. iškilo gaisras (spėjama, kad nuo elektros), pusėtinai ap-degė karčama, ugnis prasimūšė į viršui gyvenančių Linko šeimynos kambarius kaikiurį sudėgė drapa-nos. Greit pribuvęs gaisragesiams, ugnis tapo užgesinta. Nnostoliai dar neapskaičiuoti. Apart kar-čiamos, dar vandeniui supylė rub-siuviu Alytos dirbtuvę, o taipgi ir W. L. Šviesos draugijos kny-gyną, grindis ir sieną iškapojo. bet draugijai nuostolių nepadarė, draugijos inventorių nėra ap-draustas. Buvo ten taipgi Mar-cinkevičiaus beno instrumentai, ir-gi neapdrausti. Reikėtų pasi-rupinti apdrausti.

J. Azunaris.

Shenandoah, Pa. St. Nicholas kasykloj, 18 d. gruodžio, užmu-šė

Pašnekėlių Kampelis.

168. Kada Nauji Metai prasidėjo nuo Kalėdų? Skaitytojai senų dokumentų tankiai pakliuva į kėblų padėjimą, išskaitliuojant metus, nes iš tų dokumentų pasirodo, kad ne visados Nauji Metai prasidėjo nuo 1 dienos Sausio. Skaitymas Naujų Metų nuo 1 d. Sausio dar visai nesenas, nes jis prasidėjo tik 1753 metais. Nuo senų senovės skaityta naujus metus nuo to laiko, kada "saulė sugrįžta", t. y. nuo pabaigos gruodžio mėnesio, kada dienos vėl pradeda ilginti eiti ir saulė augstyn kilti. Tečiau tos atmainos pažėklėjimui iki septinto šimtmečio nebuvo jokios ypatingos dienos paskirta. Nuo septinto amžiaus iki keturiolikos, t. y. per 700 metų, nauji metai prasidėjo nuo Kalėdų, t. y. nuo 25 gruodžio, bet ne nuo 1 d. sausio, kaip dabar yra. 12-me amžiuje Naujų Metų apvokėsimas ir skaitliavimas pasikeitė. Bažnyčia pradėjo skaityti metus nuo 25 d. kovo. 14-me amžiuje tų patį padarė ir valstijos. Tokiu būdu bažnytinis kalendorius vėl susitaikė su civiliniu. Nuo 1763 metų įvesta nauja stilių, kuris yra net iki šiam laikui vartojamas. Vėliau patenka, kad ir šitas skaitliavimas, bėgantis laikui, nesutinka su saulės "judėjimu", — Kalendoriaus dienos vėlinasi ir todėl popiežius Grigalius, pataisymui kalendoriaus, paliepė 2 d. rugsėjo iškarto paskaityti 14-ta diena, sutaikindamas tokiu būdu civilinį kalendorių su astronomišku arba sauliniu kalendorium. Visos vakarinės Europos tautos tą pataisymą priėmė, bet Rusija ir rytiniai slavai pasilikę prie senosios tvarkos ir tokiu būdu pasidarė du stiliai: naujas, užlaikomas visų civilizuotų tautų ir senas stilius (šiuom laikais besivilinantys 13 dienų), užlaikomas Rusijoje.

Senovės lietuviai Naujus Metus pradėdavo nuo balandžio mėnesio, sąvaites nuo pėtnyčios, kuri buvo pašvęsta garbei Perkuno dievačiui.

169. Kokį padavimą turi lietuviai apie atsiradimą gintaro Baltiko jūroje? Baltiko jūrės, kurios atsimuš, ir vakarinius Lietuvos kraštus, jau nuo senų senovės buvo pagarsėję apstumu gintaro. Dar žilos senovės finikjonai, gyvenanti Palestinos rytuose, ir atsizymėję didele prekyba ir stiklo išradimu, savo laivais užplaukdavo net į Baltiko jūrės ir užpirkdavo nuo vietinių gyventojų gintarą. Tas buvo dar senai prieš Kristaus gimimą. Gintarų karoliai yra gražiausiu lietuviškaitės-mergaitės papuošimu. Paklausykim, kokį padavimą senovės lietuviai turėjo apie gintaro atsiradimą. Sulyg padavimu, netoli tos vietos, kur šventoji upė įpuola į Baltiko jūrės, gyveno jaunas lietuvis-zvejys vardu Kastitis. Karalienė vandens ir jurių, vardu Jurata, užtėmijus nepaprastą gražumą jauno zvejo, įsimylėjo jį ir kas vakaras pribūdavo ant kalno, kad su savo mylimu pasimačius. Vienok neilgam laikui jie buvo laimingi: vyriausias dievas Perkunas, sužinojęs apie šias paslaptingas sueigas, perpyko baidais, kad dievaitė driso susitepti meile paprasto žmogaus ir nuleido iš dangaus perkuną, kuris, praskyręs jurių vilnis, trenkė į jurių karalienės gyvenimą, ją užmušė, o jos gintarinį palocių suskaldė į mažiausius smėčiukus. Kastitį-gi Pramzsis-dievas (seniausias iš visų dievų) prikalė prie uolos ant jurių dugno ir šale jo padėjo jo numylėtines lavoną, kad, visados žiūrėdamas į savo mylimosios lavoną, amžinai kankintųs.

Siądien, kada sujūdė ir užsi-putoję jurių vilnys bėga į kraštus ir, atsimušę nuo jų, išduoda baidų, tarsi rėkiantį, balsą aplinkiniai žmonės, Baltiko jurių pakraščiais gyvenanti, vadina tą balsą riksmu nelaimingo zvejo, ant jurių dugno prikauto, o vilnių išmestus šmotelius gintaro, mena esant gabalėlius perkuno sudaužyto Juratos palocius.

170. Ar galima padirbti mėsą? Ilgai žmonės, — geriaus pasakius, mokslinečiai, — galvojo, ar negalima padaryti duonos, nesėjus

rugių, arba mėsos, neauginus gyvulių, t. y. padarę duoną arba mėsą kokiu nors chemišku būdu. Neseniai viename iš Paryžiaus medikališkų žurnalų tapo pagarsinta, kad Belgijos chemikas, vardu M. Effront, tikrai padaręs mėsą chemišku būdu, t. y. tokią mėsą, kuri ne iš gyvulio imta, bet padirbta, — vienok jos skonis ir sotumas yra toks pats, kaip ir tikrosios mėsos.

Šitas mokslinečių užtikrina, kad tokia padirbta mėsa galima priduoti skoni, kokį norint: jautienos, avienos, kiaulienos ir t. t. Sakoma, kad šita padirbta mėsa dar labiau maistinga negu tikroji gyvulių mėsa. Šią mėsą jis padirbo iš selyklų grūdų, kuriuos išmetama sunaudojus iš bravorų. Tas parodo didelį sučėdymą ir tokios mėsos pigumą. Savo "mėsą" Effront padirbo sekančiu būdu:

Paėmęs selyklų grūdų, jis juos gerai išplovė ir stipriai suspaudė. Po to jis tą visą spaudinį įdėjo į sierinės rūgšties maudyklę ir primaisė dalį kalkių.

Tą padarę, perleido visą mišinį per tulos rūšies filtravimą ir leido išsugaruoti ir galų-gale vėl drūčiai visą tą masą kruvono spaudė. Tokiu būdu jis gavo medegą, kuri savo skoniu labai buvo panaši į jautieną.

Selyklų grūdai turi savyje labai didelę dalį medegos, vadinamos albumen, — tos pačios medegos, kuri randasi taipgi ir gyvulių mėsos. Tos visos permainos, per kurias perleidžiama grūdus, tik permaino augalo "medinį" materiolą į kitą formą, labiau panašią mėsai.

Išradę pavadinę šią naują mėsą vardu "viandin". Keli Bruxelio (miestas Belgijoje) daktarai darė su šiuom nauju išradimu bandymus, ir visados pasirodė, kad "viandin" yra maistingesnė už tikrąją mėsą.

Effront darė bandymus ne tik su selyklų grūdais: jis taipgi padirbo mėsą ir iš šieno, ir iš kitų augalų. Bandymai parodė, kad ir šita mėsa yra maistinga, bet jinė turi tikros mėsos skonio, kaip "mėsa" padaryta iš selyklų.

Atsimindami tai, kad gyvulių mėsa pasidaro ne iš ko kito, kaip tik iš augalų maisto, kurį galvina ēda, nereik labai stebėtis, arba netikėti, kad panašūs išradimai nebūtų galimi. Reik tik surasti tokius pačius budus permainymui augalų į mėsą, per kuriuos pereina šie augalai gyvuliuose, pakol jie pavirsta iš augalo į gyvulių mėsą.

— o —

171. Kur yra vyras, kuris uždirba gerą algą, skusdamas sau barzdą du sykiu į dieną? Pasaulį esama visokių nepaprastų užsiėmimų, bet turbūt nėra navatnesnio už šitą, kuris pažymėtas šio antgalvio klausime.

Be abejonės, niekur kitur tas negalėtų atsitikti, kaip tik Amerikoje, kur išgarsinimui įvairių tavorų griebiamasi navatniausių būdų.

Neseniai atsirado taip vadinamos "safety" razors, tai yra tokie skustuvai (britvos), kuriais kiekvienas, ir nemokantis, gali saugiai, be įsipjovimo, skustis. Kompanijai, tuos skustuvus išdirbinėjusiai, ējo apie tai, kad šios skustuvus kuoplačiausiai išgarsins. Taigi ji surado žmogų, pas kurį barzda auga, galėtum pasakyti, sprindžiais ir jeigu jis apsikuta iš ryto, tai vakare jau vėl galima skustį barzdą. Jis daugias nieko nedaro, kaip tik keliauja geležinkeliais, ir visados Pullmano vagonuose, kuriuose yra kambareliai prausimuisi ir skutimuisi. Šis vyras daugias nieko nedaro, tik palaukęs, kada pilnas kambarellis prisirenka vyrų, ateina ir, išsitraukęs savo "saugią britvą", pradeda skustis visai į veidrodį nežiūrėdamas. Prie progos garsiai pasako, kad, girdi, jis nereikalauja veidrodžio, nes turintis tokią ir tokią britvą (čia paminis firmos vardą) ir be jos negalėtų visai apsieiti. Tai viskas, ką jis daro. Kiekvienam stengiasi įkisti gerą žodelį apie tą skustuvą ir skutasi visur, kur tik progą pasitaiko. Už tai gausna gelžkelio bilietus ir gerą algą.

172. Kur iškilo didelis karas todėl, kad karalius apsikirpo sau plaukus?

73. Kur merginas laikoma kletkose patol, pakol jos neišteka už vyro?

174. Koks ateivis, atvažiuavęs Amerikon beveik be cento, liko turtingiausias žmogum visam pasauliui ir kaip jis tą padarė?

175. Ir kur paeina paprotys kariuomenėj saliotuoti savo vyrenę, pridėjus ranką prie kepurės?

176. Kada "žvaigždės krito iš dangaus", tarsi sniegas žiemos laikui ir kas tai yra puolančios žvaigždės?

KLAUSIMAI:

172. Kur iškilo didelis karas todėl, kad karalius apsikirpo sau plaukus?

73. Kur merginas laikoma kletkose patol, pakol jos neišteka už vyro?

174. Koks ateivis, atvažiuavęs Amerikon beveik be cento, liko turtingiausias žmogum visam pasauliui ir kaip jis tą padarė?

175. Ir kur paeina paprotys kariuomenėj saliotuoti savo vyrenę, pridėjus ranką prie kepurės?

176. Kada "žvaigždės krito iš dangaus", tarsi sniegas žiemos laikui ir kas tai yra puolančios žvaigždės?

(Atsakymai bus sekančiam num.)

Pr. Gudas. AMERIKA PRIEŠ BALTYJŲ ŽMONIŲ ATĖJIMĄ.

Pagal H. Thomson.
(Žiur. "Liet." No. 52.)

Visi nauji skaitytojai, pareiklaavę, gali gauti šio žingeldaus aprašymo pradžių dykai.

Indijonai turėjo rausvą odą, didelius skruostų kaulus, juodas akis ir juodus tiesius plaukus. Vyrų skusdavo visą galvą, palikdami nedidelį kuodą ant galvos viršio, prie kurio jie dažnai prisiegdavo plunksnas. Barzdos indijonams neauga, ir jai pas kurįs atsiradavo keletas plaukų, juos išraudavo. Iš kitų atžvilių, įvairios gentys nebuvo panašios. Tuli buvo augsti ir lai-bi, o kiti žemi. Vieni buvo tylūs ir ramūs, kiti žiaurūs ir karingi; vieni buvo ištikimi, kiti apgavingi; vieni mokėjo budavoti ir vesti ukę, o kiti neišrodė daug protingesniais už gyvulius. Ant žemiausio laipsnio stovėjo tie, kurie gyveno vakarų kalnuose. Jie užsiimdavo beveik vien medžiokle ir žuclavimui. Mokėjo dirbti krepšius, bet nemokėjo dirbti puodų. Gyveno šėrose, kailiais apdengtos. Į pietus nuo šių indijonų, dabartinėje Naujoje Meksikoje ir Arizonoje gyveno šiek tiek augstesnio kultūros laipsnio indijonai. Gyveno sodžiuose, po keletą šimčių šeimynų kiekvienam. Sodžius susidėdavo iš didelio plytinio arba akmeninio namo su daug kambarių. Tokia budavonė, apgyvendinti kelių šimčių šeimynų, tapo hispanų pavadinta pueblo, — kas reiškia sodžius. Todėl juos ir pavadinta Pueblo indijonais. Jie statė savo budavones ant augstų uolų, ir jas galima buvo pasiekti tik su pagalba kopečių. Šiokia-tokia žemdirbystė jiems buvo pažįstama: apščiai augindavo kukurzus. Taipgi jie mokėjo regsti krepšius taip akaliai, kad veik galėjo juose vandenį nešti; audė gerą audėklą ir darė indus ir puodus, kurie išlaikydavo net labai didelį karštį. Budavojo žinčias savo dievams, ir nekurių gentis naudojo bronziniais įrankiais ir ginklais, nors akmeniniai ginklai labiau buvo prasiplatinę.

Indijonai, gyvenusieji rytinėje

lio indus, bet nemokėjo padaryti pakaktinai stiprius, kad galėtų didį karštį atstovėti. Todėl jie virdavo savo valgi mėsdomi į indą pilną vandens karštus akmenis. Kartais iškasdavo žemę duobę ir išgrisdavo lygiais akmenimis. Tuomet užkurdavo ugnį ir kai akmenis įkajsdavo, išimdavo anglis ir pelenus ir mesdavo duobėn žuvį, kukurus ir žvėrieną. Potam duobę uždengdavo žolėmis. Tokiu būdu sumesti daiktai iškepėdavo įmanytinai gardžiai.

Rytiniai indijonai nemokėjo dirbti metalinių įrankių. Visi įrankiai ir ginklai buvo dirbami iš akmens. Jų aprėdai buvo menkas; jį gamindavo daugiausiai iš elnio kailių. Kojų avalas, mokasinai, buvo dirbami iš minkšto kailio. Todėl, eidami per mišką, indijonai nedarė didelio traškejimo.

Abelnai imant, indijonai padarė labai menką progresą per daug tūkstantmečių savo gyvavimo Amerikoje. Gal didžiausi tam priežastis buvo stoka naminių

gyvulių. Be arklių, karvių, avių, kailių ir vištų buvo, tiesiog negalima užmegzti, ukės pradžia. Antra priežastis buvo tai, jog nemokėjimas pasigaminti metalo įrankius. Akmeniniai ir kauliniai yra perprasti įrankiai.

Indomi yra indijonų religija. Jie garbino savo mirusius prabočius, taipgi saulę, vėjus ir žaibą. Kadangi žaibas daugį išvežiojo kaip gyvatės rangiojimas, tai jie gerbė gyvatę ir nekurių gentis neužmūšindavo jų. Jie tikėjo į Didžią Dvasią, bet taipgi iš vienos moteries. Tokia gimininga šeimyna tvėrė klaną ir klanas priimdavo vardą kokio-nors žvėries, kaip va Meška, arba Vilkas,

arba Žaltys. Jie priedavo to gyvūlio pavėkslus, arba dirbdavo jo stovylą iš medžio arba akmens ir jį vadindavo Totem. To gyvūlio pavėkslas taipgi buvo neišdildomai piešiamas ant vyrų krutinių.

Keletas klanų tvėrdavo gentį. Iš seniųjų kiekvieno klanų valdimieris vadindamas Sachem, buvo renkamas; jo sukus, vienok, nepasilikdavo jo įpėdiniui. Visų gentių sachemai susirinkdavo, darydavo įstatymus ir bausdavo tuos, kurie tokius įstatymus laužė. Kiekvienas klanas rinkdavo karvedį, kurs vesdavo juos kovon. Abelnai imant, gentys ir klanai buvo pavydūs ir jė karės eidavo nuolatai.

Žemės apdirbinėjimas pas juos nelabai buvo prasiplatinęs. Parausė dirvą akmeniniu spatu, arba paprastu basliu, sodindavo kukurus ir dynius (pumpkin) arba arbusus, o kartais ir pupas, saulėžoles ir tabaką. Žinoma, taiplogai apdirbtų žemę menkas užderėjimas tegalėjo būti. Sakoma, kad Massachusettso valstijos indijonai mėždavo dirvą žuvimis ir užderėjimas budavęs geresnis. Bet tas budas dirvos pagerinimo nedaugeliui genčių tebuvo žinomas.

Šie indijonai mokėjo dirbti iš mo-

medžiota, žuclauti, daryties ginklus ir visuomet būtų prisirngusiu stoti kovon su netikėtu priesu. Jos dalykas buvo apžiūrėti grintelę, vaikus. Mazi vaikai žaisdavo įvairias žaismes. Tulas jų žaismes pasiskolino Amerikos mokiniai. Paaugusieji vaikučiai prigriebėdavo motinai pajieškoti kuro, rinkti uogas. Jie turėjo mažus saidokus ir vilyčias, nuo pat mažens mokinosi šaudyti. Juos atydziai mokindavo plaukti, bėgti ir po medžius ir kalnus laiptoti. Vaikai taipgi mokinosi susiekti pėdas įvairių gyvulių ir statyti spąstus triušiams ir kitiems mažesniems gyvuliams. Labiau paaugusius vyresniejie vesdavosi ant medžioklės, o pasakui ir karėn. Bet vyru nesivairindavo patol, pakol neužmušdavo priešo ir nenulupdavo jo pakausio, t. y. pakol jo nenuskalpuodavo. Mergaičių auklėjimas buvo panašus į bernaičių. Tik vietoj mokinosi šauti, ji mokinosi pagaminti kailius mokasinams, virti ir apdirbinėti žemę. Tulų gentių moteris audė audėklą ir darė krepšius ir molio indus.

Žmonės, kurie medžiokle gyvena, turi turėti didelius plotus žemės, nes žvėrys nebuna vienoj vietoj, kaip karvės arba avys. Dažnai medėjas dienas prasiavaliokdavo, nieko nepatikdamas, o užtikus su saidoku ir vilyčia ne taip lengvai apveiksi žvėrį, arba sugriebsi paukštį, kaip su šautuvu. Todėl, kad prisitarti prie žvėries arba paukščių burio, jis turėjo išmokti palengva, nepatymtai prisitarti ir susiekti pėdas. Tuomii indijonai labai pagarsėję.

Kaip sakytą, medėjai turi turėti plačius žemės plotus. Dėl tų plotų ypatingai ir vesdavosi nuolatinės karės. Tuomii, žinoma, išsiteriodavo daug žmonių. Pertad skaičius indijonų buvo sulaukiamai nedidelis. Tie, kurie tirinėjo tą dalyką, sako, kad Kolombo laikuose jų tebuta pusė milijono visoj šiaurinėje Amerikoje. Jų ir dabar apie tiek yra Suvenyrose Valstijose.

Dabar pažiūrėsim kokie dalykai dėjosi baltiešiams susitikus su indijonais. Pamatysime, kad baltieji dažnai biaučiai su jais apsieidavo ir kad indijonai atmokėdavo jiems tuo pačiu. Tuli indijonai didžiausios, kad jie niekuomet neužmūšindavo malonumo ir niekuomet nedovanodavo skriaudoms.

Tulos jų buvo geros, kitos—piktos. Tulos

prigriebėdavo žmonėms, kitos kenkė jiems. Žmogus susirgdavo dėlto, kad pikta dvasia jeidavo į jį. Kiekvienoj gentij buvo "gydulytojas", kurs neva turėjo galybę ant piktųjų dvasių. Tad jie eidavo į sergančiojo grintelę ir šaukdavo, klykdavo, tarškindavo barskalais ir tardavo paslaptinius žodžius, kurie turėjo išginti iš susirgusio pikta dvasią ir padaryti jį sveiku. Mirus-gi žmogui, jo kunas budavo įkeliamas medin, kur jis galėjęs buvo gulėti saugiai. Tulos gentis darydavo žėgliones ir ant jų dėdavo mirusius, o kitos kavodavo urvuose. Dažnai taipgi pakasdavo po žeme ir ant viršaus supildavo kalnelius. Su kunu dėdavo ginklus, maisto ir gerimo, nes manė, kad tie dalykai bus jiems reikalingi aname sviete. Su maziu kukliu šuo buvo laidojamas, kad pastarasis pagelbėtų atrasti kelią į dvasių svietą.

Indijono apsiejimas su motere, pačia ir vaikai buvo mandagus. Moteris-pati nebuvo jo vergė. Tas savo turėjo darbą, o ta pil-dė savo. Jiems persikeliant kiton vieton, namų rakandus nešė moteris, o vyrai su saidokais ir vezdais šakūš ējo, nes iš kiekvienos pakūš užpuolimo pavojus grėsė. Jo užduotim buvo

Indijonas Greitosios Vilyčios giminės.

Indijonas alčių giminės

Indijonas alčių giminės

Indijonas alčių giminės

Indijonas alčių giminės

Indijonas alčių giminės

Indijonas alčių giminės

IS VISUR.

|| Susijungusios Balkanų viešpatijos sumanė palikti Albanią sekanciuose rubežiuose: šiauriniuose Albanija remsis į upę Driną; rytuose Serbija pasilaiko Monastirą ir Prizrendą; į pietus Albanijos rubežius eis iki dabartinių Grekijos rubežių. Rubežių tarp Montenegro ir Serbijos tvirtai turi Baltoji Drina. Grekija turi gauti grekų apgyventas salas ant Egejos jurių. Rubežius Bulgarijos teip turi eiti, kad Adrianopolis nebūs Bulgarijos pusėj. Manoma ir Solonikus palikti neutraliskais su 100 ketvirtainių mylių žemės po globa Balkanų susiriusių viešpatijų.

|| Priimdamas per Kalėdas kar-dinulus ir kitus bažnyčios perd-tinulus, popiežius įsakė jiems stengtiesi sutaikyti karą vedan-čias Balkanų pussalio viešpati-jas. Prisakė laikyti dievmaldy-stės išmėdimui tautų santaikos ir atsiliepti į visus žemės valdo-nus, kad prisidėtų prie sutaiky-mo karą vedančių. Bet ant Balkanų karą veda ne katalikiškos tautos, tai ir jų valdonai gali nepaklau-syti popiežiaus įsakymo, ypač, kad tos tautos katalikų nekencia.

|| Turkijos valdžia atsisaukė į didesės civilizuotas tautas su pra-šymu sulaukyti vedančias su jų karą Balkanų tautas nuo žiauru-mų jų kariuomenių. Gal Turki-jos pasiskundimai yra teisingi. Kad serbai ir montenegrinai jų užimtuose kraštuose su turkais ir albanais elgiasi žiaurai, tą pa-tvirtina ne tik vokikiškų, bet ir francuziškų laikraščių korespon-dentai.

|| 24 gruodžio dieną Peterburge darė krūtas daugelį augstesnių mokyklų ir 12 gimnazijų, kuri stovį greta namų, kuriuose gyvena apšvietos ministeris Kas-so. Paskalai Peterburge eina, buk susekta sukaltis ant ministe-rio gyvasties. Suimta šimtai mo-kinių ir studentų.

|| Amerikos plieninis trustas, vedamas garsaus milijonieriaus Morgano, susilauks svarbaus kon-kurento Australijoje. Tenykščių kapitalistų kompanija nutarė pa-statyti dideles plieno dirbtuves už 5 milijonus doliarų. Apie tai Washington pranešė Jungtinių Valstijų konsulus Jon P. Bray. Plieno dirbimo pečiai bus įrengti aplinkinėse New Castle ir au-gant krašto gyventojų skaitliui ir reikalavimams besididinant, bus vis didinami. Tokiu būdu Australija nori visai pasiuluosoti nuo išnaudojimo Amerikos plieninio trusto. Kadangi Aus-tralijoje geležinės rudos netrūksta, kompanija mano, jog nesunkiu bus tai padaryti.

|| Vokietijos valdžia, sudruti-nimui savo kariškojo orlaivų lai-vyno nuo parlamento pareikalaus 17 milijonų markių, nors ir da-bar Vokietija turi daugiau didelių orlaivų negu Francuzija, kuri vienok turi dvigubai daugiau kari-vuotų aeroplanų negu Vokietija. Mažiausiai orlaivų turi Amerika; ją net Japonija ant tos dirvos jau pralenkė; apie tai pranešė pats Amerikos delegatų buvę Europoj tirinėti orlaivystės sto-vi.

|| Prusuose, Poznaniaus pro-vincijoje, mieste Schneidemuehl likosi suimtas geležinkelio sar-gas Kluck. Jį kaltina, buk jis, važinjojant Vokietijos sosto įpe-diniui, mėgino jo traukinį ir bėgių išvaryti. Netoli Schneidemuehl užtikto mat atsuktą vieną geležin-kelio bėgi prieš atbėgimą trauki-nio su sosto įpediniu.

|| Prusuose, mieste Kuestrine, Frankfurto ant Odero apskrityj, suėmė rusišką oficerą. Jį kal-tina, buk jis šnipinėjo Vokietijos kariuomenės paslaptis.

|| Pradėjus Amerikai sunkinti ateivystę, vis daugiau ateivių keliauja Argentinon. Kaip Jungti-niuose Valsciūose krašto gerovę pakėlė vien ateivių rankos, teip jau kila, augant ateivystei, ir ge-rovė Argentinų; tik ten nieks ateivių neniekina, priešingai, ten jiems lengvina apsigyvenimą, nes jų darbas krašto pakėlimui labai yra reikalingas. Todėl ir važiuo-ja Argentinon vis daugiau atei-vių. Per 10 dienų, nuo 1 iki 10

lapkričio 1912 metų atkako ten 17530 ateivių visokių tautų iš Europos. Daugiausiai ateivių buvo iš pietinės ir pietrytinės Europos, 18% buvo italų ir ispa-nijonų. Geriausiai Argentinų sekasi žemdirbiams; jie ant len-gvų išlygų gauna žemę nuo val-džios už labai pigią kainą. Ge-rai ten verčiasi ir gyvulių augin-tojai, bet tam reikia daugiau pi-nigų turėti.

|| Laikraščiai praneša, jog jei-gu vedamos turkų su balgarais, serbais ir montenegrinais tarybos iširų, kas ištikrą gali atsitikti, nes Turkijos priešai sunkias sta-to išlygas, popiežius mano pa-siulyti savo tarpininkystę ir mė-ginti taisyti.

|| Aplinkinėse Janinos nesiliau-ja kruvini mušiai turkų su gre-kais. Grekai užpuolė ant turkų stovyklų kelis kartus, bet tapo sumušti.

|| Rusijoj cėsoriaus paliepinu uždrausta laikraščiams rašyt apie mobilizaciją ir besirengimą ka-ran. Matyt Rusija stengiasi pa-slėpti besirengimą. Tyli apie kariuomenės, drutinimą Francuzi-jos ir Vokietijos laikraščiai; ma-tyt ir jiems duota toks jau pa-liepinimas.

Austrijos laivynas jau sumobi-lizuotas ir prirengtas karan.

|| Aplinkinėse Durango, Mexi-ke, revoliucionieriai užpuolė išei-vių iš Jungtinių Valstijų negrų koloniją. Sužeista du negrai, sužagta daug moterų. Žiauriai elgiasi lygiai valdžios kareiviai kaip ir revoliucionieriai, nė viena pusė nelaisvėn pasiduodančių neima, bet juos užmuša; užmuša ir sužeistuosius, rastus ant mušio lauko.

Revoliucionieriai užėmė miestą Ascencion ir išskerdė mieste bu-vusių kareivių 250.

|| Ant Kaspiškų jurių, Rusijoj, audra paskandino 15 išplaukusių žvejoti valčių. Prigėrė prie to mažiausia 40 žvejų.

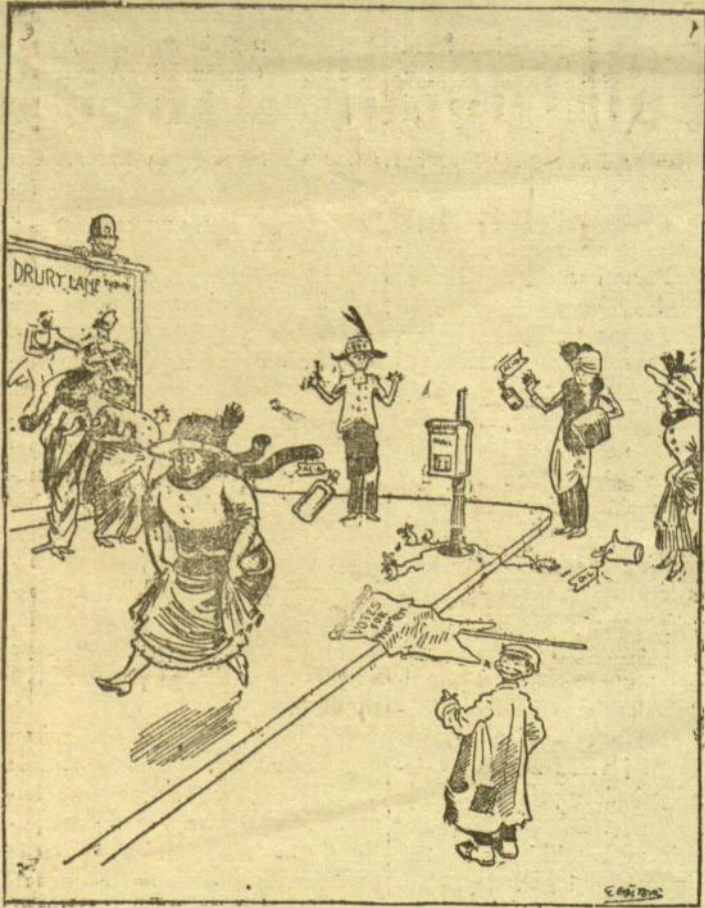
|| Teisman apskundė Austrijos cėsorių palaikėjai barono Bernyakovičo. Nuo cėsoriaus pa-jieško jie 21 didelio kaimo Bos-nijoj ir Hercegovinoj. Skundėjai užtikrina, buk tuos kaimus 1664 metuose Bernyakovičiams pave-dė cėsorius Leopoldas, jeigu Bos-nija ir Hercegovina kada nors bu-tų prie Austrijos priskirta. Da-bar gi nuo 1908 m. jos priguli Austrijai, todėl Bernyakovičai nuo dabartinio cėsoriaus per tei-smą pajieško pažadėtų jiems cėsoriaus Leopoldo kaimų. Bet kaimai tie dabar gal ne cėsoriui priguli ir jis jų niekam atiduoti negali. Abejotina, ar skundėjai galės ką pelnyti. Juk net už pri-vatishkas skolas valdonų teismau patraukti negalima.

|| Anglijoj, mieste Bronleyby-Bow, su skaudamais dartinis dar-bininkas Alger nuėjo į dantų gy-dyklą, bet jau ten gydytojų ne-buvo, todėl jam pasakė, kad at-sakanciose valandose ant ryto-jaus ateitų. Alger parėjo namon. Rytmetij jo pati rado lovoj pa-sipjovusį Algerą; papjauta gu-lėjo ir jų maža mergaitė. Ant grindų buvo kruvina britva. Tur-but nuo dantų skaudėjimo Alger gavo proto sumaišymą ir bepro-tystę mergaitę ir savę papjovė.

|| Varšavos teisme perkartinėjo neseniai juokingą bylą. Privišlio geležinkelio vagone koksai Jonas Lekis pakabino savo ploščių ir išėjo į kitą vagoną. Sugrįžęs, ploščiaus ant vietos nerado ir tik paskui suvokė, jog iš jo pa-sidarė sau padušką drauge važiuo-jantis rabinas Keršar ir ramiai miegojo. Kilo barnys. Vaziuo-janti pasidalino į du skyrius — už rabiną stėjo žydai, o už kriš-čionį kriščiūnys. Užgimė muš-tynes, laike kurių ploščiaus savi-ninkas rabinui išpėš pusę barz-dos. Teismaus nubaudė abudų už neramumą.

|| Angliškios valdybos Austrai-lijos valdžia, kadangi gyventojų skaitlius paliovė daugintiesi, už-gyrė šeimynoms iš izdo mokėti po 25 dol. už kiekvieną gimusį vaiką. Uždėta bausmė po 500 dol. už kiekvieną vaisiaus išnaiki-nimą. Sunkiai bus baudžiami daktarai ir akušerės už prisidėji-mą prie vaisiaus naikinimo. Dova-nos bus lygiai mokamos ve-

Geras sumanymas.

—Webster in New York Globe.

Anglijos sufragetės (moteris, reikalaujančios lygių su vyrais teisių) taip įsikišio, kad pradėjo naikinti laisvąsias krasas dėžutes, pripilant jas degtinėmis. Ir vis todėl, kad vyrai nenori joms duoti lygių teisių. Moterėlis taip įsikišio, kad nei vyrai, nei policmonai, nei kariūnės negali sau su jomis rados duoti. Šitas pavelskėlis pagaliau randa gerą ginklą: reik priristi po kelias gyvas peles prie krasos dėžutės, tai bobelės dums, kad net paskui jas ruks...

dusioms moterims, kaip ir turėjusioms nelaimę merginoms. Prieš tas tiesas smarkiai protestuoja dviasikija, nes ji mano, kad tas nupuldys ypač merginas doriškai, jeigu už nedorą pasielgimą joms bus dovanos mokamos.

Į Rymę mėgino nusišauti sąnarys anarchistų organizacijos Henry dal Ferro. Jam mat buvo pavesta užmūsti Italijos karalių, bet jis to išpildyti negalėjo. Suminta ir kiti penki anarchistai prie sukabio prigulėję.

Anglijos pasiuntinys, Chinose, pranešė Chinų valdžiai, jog Anglija mano siūsti į Tibetą dalį savo kariūnės apgynimui Anglijos reikalų, bet chinai anglijoja reikalavimą atmetė ir paaiškino, jog tvarkos dabojoimui Tibetą pakanka Chinų kariūnės.

Kadangi Bavarijos karalius yra beprotis, tai pasimirus regentui Liutpoldui, pasiulyta sostas jo sunui kunigaikščiui Liudvigi, bet tas nenori karaliumi būti.

Brazilijoje mieste Manaos, provincijoje Amazonas, sukėlė riaušės visa miesto policija. Provincijos gubernatorius pabėgo, o jo vietą užėmė vice gubernatorius.

Pagarsėjęs savo laike republikos Venezuelos prezidentas Castro, kaip praneša iš Paryžiaus, keliauja į Jungtinius Valščius Valdininkai laužo sau galvas, ar jam leisti išlipti ant kranto ar ne. Bet neleidimui tikrų priežasčių nėra; Jungtinių Valščių valdininkai vienok atmena, kad Castro, budamas prezidentu, jų atstovams neleidė kištis į vi-

durinius Venezuelės reikalus. Už tai reikalaujama, kad Castro nebūtų leidžiama išlipti „Laisvės krašte“.

Paryžiaus parlamentas ir ministeriai išvažinėjo 23 gruodžio Kalėdas švęsti. Pirmas jų darbas po naujų metų bus rinkimai prezidento Francuiziosios respublikos.

Mexiko revoliucionieriai 23 gruodžio paėmė svarbų miestą Casas Grandes. Revoliucionierius vedė patsi vyriausiasis jų vadas generolas Orozco.

Aplinkinėse Ascension revoliucionieriai sumušė 800 Madero karių; kariūnės vadovas generolas Jose Blanco pakliuvo nelaisvėn.

Mexike, mieste Mapimi streikuoją 5000 mexikonų kalnakasių. Kasyklų vedėjai žada kasyklas nepružėsiuotam laikui su visu uždaryti. Darbai plieno dirbtuvėse mieste Cihuaua vėl prasidėjo.

Japonijoje, Ubari anglių kasyklose atsitiko eksplozija, kuri išgriovė olą ir žemė užberė 200 darbininkų; tik 3 pasisekė išsigelbėti. Manoma, kad visi užgriuvę yra jau negyvi.

Indijoje mieste Delhi į keliaujanti su savo motere ant drumblio nugaros Indijų vice karalių lordą Charlesą Hardingę, koksai indietis fanatikas metė bombą. Eksplozija sudraskė į smūtus laikantį ties vice karalius galva parasolį, patį Hardingę sužeidė į petį, jo pačios viršūnė sužeidė, bet ji nuo išgascio apmirė. Bombą metė koksai vyriškis vienų namų priemonių pasislėpęs.

Pasitraukė nuo vietos pietinės Amerikos Peru respublikos ministerių pirmininkas Dras Eljar Malpartida. Jo vietą užėmė laivyno ministeris generolas Enrique Varela.

Netoli St. Chotts, New Foundlando pakrantėse pasikendo garlaivys „Florence“. Kapitonas Barr ir 22 jūrcivai prigrė. Išsigelbėjo tik 4 žmonės. Laivas „Florence“ plaukė iš Halifax į St. Jons.

Turkų atstovų vadovas Rešad pašą vadina Balkanų viešpatijų pastatytus reikalavimus juokinais; todėl Turkija jų priimti negali. Bet ir Balkanų viešpatijų atstovai užtikrina, jog jie nuo savo reikalavimų neatsisakys, jų nesumazys.

Londono laikraščiai paduoda, jog vien bulgarų reikalavimas Adrianopolio neleidžia Turkijai galutinai susitaikyti su Balkanų viešpatijoms. Turkai nenori Adrianopolio atiduoti, nes tai svarbi tvirtovė—ji buvo tai pirminė jų sostinė Europoje, kol Konstantinopolio nepaėmė. Bet Londone mano, kad vietoj Adrianopolio Turkija sutiktų Bulgarijai atiduoti Saloniką.

Turkija pašaukė vėl atgal tarnyston trumpam laikui, laike karo sulaikymo paleistus jos kariūnės oficerius.

Prezidentas Taftas su palydovais 26 gruodžio dieną iškeliavo iš Panamos; keliauja jis laivu „Arkansas“ ir nedėlioj turėjo atkakti į Key West.

Anglijos pakrantėse pasikendo italiskias garlaivys „Tripolitania“ plaukiantis iš Genovos į Bary, Valijoj. Iš buvusio ant jo 28 žmonių, 27 išsigelbėjo, o vienas prigrė.

Mexiko sostinė, mieste Mexiko sustreikavo darbininkai ir tarnaujanti ant Mexiko geležinkelio, kadangi geležinkelio užveizdos jų reikalavimus atmetė. Streikuoją iš viso 7000 žmonių.

Francuizijos ministerių pirmininkas Poincaré sutiko statyti savo kandidatūrą Francuizijos prezidento vietai. Rinkimai prezidento atsibus 17 sausio. Rinkia prezidentą senato ir žmonių atstovų rūmų nariai, kurie suvaizuoja į Versailles.

Vokietijoje, mieste Goettingoj policija išleido padavadijimą, kad alaus pardavinėb būtų uždaromos 2 valandą po pusianakio. Prieš tai vienok pakėlė tokį protestą studentai universiteto, kad policija priversta buvo laiką pagilinti iki 3 val., o nedėliandienis iki 4 val.

Rusija ir Austrija vis ginkluojasi. Rusija palaikė 300,000 atitarnavusių karių; Austrija gi pašaukė tarnyston visus jaunos vyrus. Visi daktarai f-mo ir ro Austrijos kariūnės korpusų gavo prisakymą ištotti savo korpusus tarnyston.

Vaidai Austrijos su Serbija sumažėjo, bet už tai užginė dideli vaidai su Montenegro. Austrija reikalauja nuo Montenegro Lowehen kalvos, prie Cattaro užlajos, jeigu Montenegro pasilaikytų Scutari. Kalva ta turi 5000 pėdų auščio ir nuo jos galima bombarduoti Austrijos portą Cattaro. Montenegro delegatai užtikrina, jog montenegrinai neduos tos kalvos, gis ją tol, kol bus gyvas nors vienas montenegrinas. Jeigu dėl to kils karas, prieš Austriją stos ne tik visi montenegrinai vyrai, bet stos ir moterys.

Turkai vėl iš Azijos atsiuntė 40000 karių, kuriuos siūncia ginti Dardanų jūrų siaurumą. Grekija paslūtė turia kariūnės korpusą prie Janinos, kur turkai pasekmingai ginsini ir grekai jos neįstengia įaimti. Turkai Azijos pajūriuose turi sutraukę dar daugiau karių, kurie laukia vien laivų persikėlimui Europon.

Iki karo sulaikymo karo reikalams išleido: Serbija \$8,400,000, o laikymui kariūnės kasdieną reikia \$100,000. Bulgarija išleido jau 10 milijonų doliarų; Grekijai kasdieną reikia išleisti po 60,000 dol., Montenegro 10,000 dol., Austrijai ir Rusijai laikymas sumobilizuotos kariūnės teipgi nemažai pinigų ištraukia.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Komitetai nuo Town of Lake. Noriai butume įdėję jūsų apgarsinimą, bet iš jo nebus naudos, nes jūsų vakaras atsisub angščiau negu šis laikraščio numeris pasieks skaitytojus. Reikėjo į pereitą 52-rą numerį atsiųsti.

P. J. N. Siman, E. St. Louis, III. Ačiū už laiškelį ir patarnavimą. Labai dėkingi esame, kad mums telegramu pranešė. Taipgi veillame kuogeriausios kloties šiais 1913 metais.

P. P. K. R., Kankakee, III. Po žinute nepaduodant savo pravarės nel adreso, todėl netilps. Visados reik redakcijos žiniai paduoti pravarę ir adresą. Taipgi reik rašyti apie lietuvių gyvenimą. Apie kitus dalykus mes gauname žinias iš angliškų laikraščių.

P. J. Januš. Lietuvių alfabeto nėra raidžių „f“ ir „h“ ir nei vienas tikrai lietuviškam žodži jų nevartojama. Bet, kaip ir kitose kalbose, lietuvių kalboj yra daug žodžių iš svetimų kalbų paimti, ypač iš lotynų kalbos. Tokiuose žodžiuose vartojama ir viena ir kita raidė, pavyzdžiui: filozofija, fizika, homeopatija, higiena ir t.t.

P. Paberžiui. Či. Ačiū. Truputį per vėliai į šį numerį atėjo, turėjome todėl sutrumpinti. Gerai būtų, kad tankiaus rašintum. Nėduokit gerai savo plunksnai rudyti.

P. M. P. M., Newark, N. J. Ačiū. Bus kitam numerį.

P. J. N. Sim. E. St. Louis, III. Bus kitam numerį.

P. A. M. Virbalas. Peržiūrėsim. P. Vėjalis. Tįps. Ačiū.

Visiems, čia hemlinčiams. Raštus peržiūrėsim ir atsakymą duosim kiek galėdami greitai. Daugybė darbo prieš Naujus Metus priversta mes neoroms pasivylinti su kalkuriais atsakymais.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

„Laisvė“ iš mano privatiško jos redaktorius laiško pasidarė sau straipsnį „X—spindulius“, kurį atspausdino savo numerįje 102. Taip pasielgė su mano laišku be jokio manęs užklašimo ir be jokio mano daleidimo ir savarankiškai padėjo po juo mano vardą. Bet kas blogiausiai — tai „Laisvė“ pati prie mano laiško, mano vardu, prirašė šį didelį absurdą: „Su pagalba X—spindulius nutofografuoja žmogaus kūno vidų ir tuomet aiškiai pamato, kas ten yra ir kokia kuo dailis genda“, ir t.t.

Taip kalba apie X—spindulius tik „stebuklingi“ daktarai, „medikaliskos klinikos“, na, ir tie, kurie nieko nežino apie X—spindulius.

„Laisvės“ redaktorius, norėdamas gauti nuo manęs informacijas apie X—spindulius, man rašė:

„Malonus Druage, bukite taip geras, atsakyti ant šio klausimo: „Kas tai yra X—spinduliai“? Jis nei puse žodžio neužsiminė, kad tai ketina įdėti į „Laisvę“ mano vardu. Aš atsakiau trumpai, apgalai, suteikdamas jam ypatingas informacijas. Po savo atsakymu suvis nepadėjau savo vardo.

Man rodos, „Laisvė“ turėtų suprast, kad tai labai nepadoru iš privatiško keno-nors laiško, be jo autoriaus leidimo, padaryti straipsnį ir da autoriaus vardu prirašyti konsensų (apart kai kurių mažesnių išskaiptų). „Laisvės“ pasielgimą skaitau už didelį manęs apsmėlinimą.

Kazys Vidikas. Nuo redakcijos. Taipindami šį laiškelį, norime pastebėti, kad mums neaiškus vienas dalykas: „Laisvės“ redaktorius prašo „Kovos“ redakto-

rius, kad jam paaiškintų, kas tai yra X spindulius. Tuom tarpu Bostono angliškame laikraštyje „The Boston Journal“ pagarsinta, kad „Laisvės“ redaktorius pabėgęs Peterburgo universitetą. Ne tik universiteto, bet ir vidutinį gimnazijos klasių mokiniai apie X spindulius žino.

VIETINĖS ŽINIOS.

Nuo Town of Lake. 15 d., š. m., prelekcijų „Aušros“ svetainėje ant Town of Lake visai nebuvo. Tema buvo paskirta viena iš svarbiausių „Iš istorijos kultūros“, bet žmonių neprisirinko, apart keturių „Aušros“ narių. Dar vis townlekiečiai apie apšvietimą, matomai, mažai rupinasi.

Gerai but, kad „Aušros“ valdyba pradėtų pardavinėti alų su degtine savo svetainėje, tai tada, be abejonės, ant prelekcijų prisirinktų žmonių pilna svetainė. 22 d., š. m., skaitė prelekciją A. Kvedaras temoj „Darbininkų judėjimas Japonijoje“, gerai paaiškino; klausytojų buvo 9 žmonės.

Po paskaitų prie „Aušros“ prisirašė šie draugai: Antanos Leikis, Adolfas Petrakis, Zygmantas Marcinkus, Leonas Jursis ir Jonas Jankovskis. M. E.

Užpuolė lietuvi. Ant 18-os gatvės ir Pennsylvanijos geležinkelio viadukto pereitų Kalėdų vakarą policmonas J. Baumgarten turėjo nemenką darbą, pakol suvaldė „bomą“, kuris to apeliokė, sakoma, ne vieną ramų piliatį buvo prispyręs prie sienos su revoliuieriu rankoj ir aplupęs. „Bomo“ buta stipraus vyro ir, užkluptas palicmono, jis desperatiškai gynėsi, šaudydamas iš revoliuierio.

Paskutinė jo auka turėjo būti lietuvis, Juozas Badlius, kurį „bomas“ uklupo ant 18-tos gatvės ir Jefferson st. ir norėjo jį apipiešti. Tuom laiku vienok pasitaikė arti policmonas ir „bomas“ galų-gale pakliuvo Canalport avenue policijos stacion.

Abudu norėjo lydyti merginą; susipeš. Alexandras Grabowski ir Tony Goraski, abu, matyt, lenkai, negalėjo susitaikinti, kuriam iš jų priklausio garbė lydyti namo jauną merginą Jozefiną Dabiską. Pasekmės buvo tokios, kad Grabowskiui reikėjo lopyt veidą net penkiose vietose, nes narsus Tony, patvirtinimui savo meilės prie Jozefinos išsitraukė peilį ir supjaustė savo konkurentą, kaip meitėlį. Mergina tuom tarpu pati viena nusidavė namo. Smarkų Tony dedektyvai surado namie lovoj ir nusivedė šaltojton, kur jam turbūt atsals meliškas karstis.

Ištikro, esama žmonių, kurie mažai kuom nuo gyvulių skiriasi.

Nuėjė madytis Kalėdų dieną. Tulas John Reitz, 50 metų vyras, gyvenantis po num. 2533 Ems st., užsirašė Kalėdų dieną palplaukti. Taigi, nuėjė į Michigan ežerą ir išsirengęs, šoko vandenin. Žmonės, matydami beterskinantį vandenį vyrą, šoko gelbėti, manydami, kad atsitiko nelaimė, kad kas nors skęsta. Koks vienok jų buvo nustebėjimas, kada pribėgė išgirdo linksmą Reitzo balsą: „Come on in, boys, the water is fine“ (Eikit šią! Vanduo puikus!). Reitz, nuo pat vasaros kasdien ima maudykė ežere. Sako, jam sveika...

„Cudauni“ dalykai. Šiomis dienomis po Chicagą išplatinta aktyvas atsišaukimas, kurį žingeidumo dėlei įdedame čia ištisai:

ATSIŠAUKIMAS! Komiteto Su naujais Metais, Nauja laimė ir palaiminimas Dievo ateis ant mūsų. Mes, nutarėme partraukti, du kunigus, vieną iš krajaus, grūrių, o antrą mišjos vyriausį per dėtinį, kursai turi valdžią duotą per seno Krajaus arcieviskupą. Partrauksim gerą ir šventą kunigą. Atvėž iš seno krajaus stebuklingą (cudaują) paveikslą Panėlės švenčiausios. Atsidarys jums loskos Dievo per mūsų stononę.

Paėmėm nors mažą vietą prie kampo 46-tos ir Marshfield gatvių, ant Town of Lake, kur galėsite apturėti Dievo loskas, kol subudavosime Naują Maldos Namą, kuriame galėsime apturėti sakramentus iš loskavos rankos, ne priverstinai, bet iš loskos.

Broliai prie darbo, o bus sakramentus kada norėsite apturėsite.

Kiek duosite, tiek bus loska ir aplera ant garbės Dievul.

KOMITETAS.

Ką suprasi, ko ne suprasi, bet vieną dalyką aiškiai suprasi, kad čia vėl reikalaujama aukų, arba kaip pasakytą atsišaukime „apie rai ant garbės Dievui“. Kas tų aukų reikalauja,—nežinia, nes niekas iš komiteto nepasirašo. Atsišaukimas žada ir „cudaujus“ paveikslus, ir „gerus sakramentus“ ir šventą kunigą ir „Dievo loskas per komiteto stononę“.

Aišku, kad šitas „Komitetas“ „bytinya“ net ir štukorių Pupauskį. Sprendiant pagal šitą „cudaują“ atsišaukima, reik manyt, kad tai tik špōsai mūsų tamsesnių žmonių išnaudojimui.

Prelekcijos: Apart „Aušros“, kuri iki šiolei rengė reguliariškas prelekcijas, šią žiemą sujudo jas rengti ir West Side viešasis Knygynas. Pradedant nuo gruodžio, šisai Knygynas pagarsino visą eilę prelekcijų (iš viso dešimtis). Visos prelekcijos skaitomos Knygyno kambaryje, 2242 W. 23rd pl., pradedant nuo 3 val. po pietų. Tarp prelegentų randame: Dr. Rutkauską, St. Biežį, d-rą Rutkauskę, C. Kasputį, P. Zalatorį.

Sekanti prelekcija išpuola 12 d. sausio. Skaitys P. Biežis temoj: „Saulė ir užtėmimai mėnulio ir saulės“.

Pereitą nedėdienį šio paties knygyno svetainėje Dr. Zimontas skaitė prelekciją apie „Dantų higieną“, — kokią rolę jie lošia žmogaus sveikatoj, kaip juos reik užlaikyti ir t.t. Taipgi davė patarimus, kaip galima pačiam sustabdyti skaudulį, jeigu negalima greitai laiku dentisto pasiekti. Paskaita žmonėms buvo labai interesinga. Publikos buvo prisirinkę, kaip ant West Side, neperdaugiausiai.

Paberzis.

Šileikos vakaras. Pereitam numerį jau buvome minėję apie „Liet. Ukininko“ surengtą mokslieivio-dailininko Šileikos naudą vakarą. Dabar mums pranešama, kad gryo pelno nuo to vakaro likę apie \$45.00, kuriuos westsidiečiai pasiųs jaunam dailininkui, buvusiam čikagiečiui, kaipo suvėlintą „Christmas present“.

Atskaita. Lietuvių Tautiškių kapinių valdyba šiomis dienomis atspausdino savo pirmą metinę atskaitą, iš kurios matosi, kad nuo kapinių uždėjimo iki 1 d. sausio 1913 m. buvo iš viso įėjimų \$8,458.40, o išėjimų — \$8-

379.06. Svarbiausios išlaidos yra už 21 akrą žemės (\$6,600), už pastatymą ofiso ir už kapinių aptverimą bei jų įtaisymą. Daugybė darbo padaryta iš liuosos noro įvairių draugysčių sąnarių. Smulki atskaita atspausdinta atskiriai ir išplatinta tarp narių priklausančių draugysčių.

Jaunimo vakarėlis. Kalėdų vakare Lietuvių Jaunimo Ratelj buvo surengęs dailų šeimynišką vakarėlį Bieržinskio svetainėje, kur susiprašė savo draugus ir pažįstamus. Laikė vakarienės buvo daug gražų prakalbėlių, o po vakarieni visi smagiai šokiais ir mandagiais žaislais pasilinksminė. Už rengimą panašius vakarų Jaunimo Ratelj galima pagirti, nes tuomi jis veda mūsų jaunimą prie padoresnio gyvenimo; kitose vietose Kalėdų dienų teko patėmyt nusigerusių, apdaužytų, kruvinų ir net supjaustytų jaunų berniokų. Jaunimo Ratelj tikrai užsipelnis sau gerą vardą ir padėką, jeigu jis ir ateityje trauks jaunimą prie mandagaus pasilinksminimo. Vertėtų, kad kiekvienoj miesto dalyje lietuviai turėtų panašus jaunimo ratelius. J. J. B.

„Du Keliu“, Dramatiškas Ratelj L. S. S. kuopų, pereitą nedėlios vakarą Hull House Theatre, state G. Gejermano trijų veiksmų dramą „Du Keliu“, versta M. Slezevičiaus.

Dramos siužetas paimtas iš mažo Holandijos pajurių sodžiaus.

Lošėjų nekritikuosiu, nes taip lošė, kaip mokojo; susimokyti trumpu laiku ir taip ilgą veikala. negalima, taigi nei negalima buvo tikėtis puikaus lošimo. Tik tiek reikėtų pastebėti, kad šitam veikalui vos pasirodžius knygoje („Teatro“ leidinis, No. 10-12) buvo tariasi Dramos draugija ji lošti ir buvo paskelbusi „Lietuvoje“ apie tai (num. 47), bet turbūt Rateljiečiai norėjo užbėgti Dramos draugijai kelią ir, skubinau surengę, pastatė į mėnesį laiko tokį milžinišką veikala, kurio lošimas tesėsi 4 valandas. Taigi nedvykai, kad didesnę dalį veikalo sulošė — suferisai.

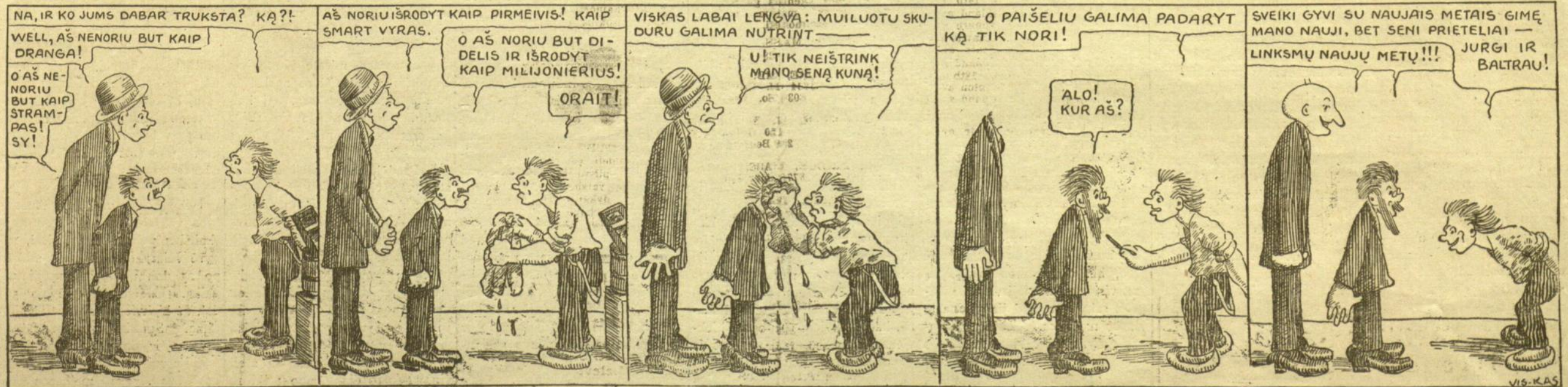
Žmonių buvo mažai, kaip ir ant „Joninių“. Reikėtų lietuviams liautis Hull House Theatre lošti, kadangi ten niekad nepripildo gana žmonių. K.

„Birutės“ vakaras. Pereitą nedėdienį „Birutė“ sulošė Sv. Jurgio par. svetainėje. 4 veiksmų dramą „Mirga“. Šitas lošimas tikrai gali but pavadintas geru. Ypač atsižymėjo p-lė J. S. Misevičaitė Mirgos rolėje. Gerai sulošta taipgi A. Misevičiaus, R. Dowiato, p-lės Rudauskytės ir Stogio; kiti lošė daug silpniau. Po teatro, vieton šokių, buvo žaismės. Publikos buvo daug.

„Aušros“ vakaras. Naujiems metams pasitikti, „Aušros“ Dr-ja turėjo gruodžio 31 d., vakarėlį Elias svetainėje ant Town of Lake, naudai savo 2-ros skaityklos. Žmonių buvo gana daug ir rodos kad turės apie 100 dol. uždarbio. Buvo skrajojamoji krasta; už daugiausia gautų atviručių gavo Dr. V. Kudirkos raštus Felicija Vaišvilaitė.

V. Kudirkos Dr-jos Jubilėjinis vakaras. Gruodžio 31 d., vakare M. Meldazio svetainėje, turėjo vakarėlį su programu, muzika, kalbomis ir t.t. Žmonių buvo pilna svetainė ir Dr-ja turės apie 25 dol. pelno. X.

MAINOS FEIŠAI MARGO SVIETO.

KNYGU RODYKLĖ.

Visos knygos yra surašytos kataloge. Žmogus, skaitomas kataloge, randa knygos vardus, bet iš vardo jis nežino apie ką ta knyga traktuoja ir ką iš jos jis gali darsi žinoti, nes kataloge knygu įtura buvo paminėta labai trumpai arba visai nepaminėta. Tankiai atsitinka, kad žmogus perka knygą, tikėdamas rasti joje pamokinius apie sveikatą, o perskaitęs randa pamokinius apie politiką; perka knygą apie žemdirbystę, o perskaitęs randa apie astronomiją ir t. t.

Todėl mes sumanėme šioje rodyklėje aprašyti kas sanvaitė po vieną knygą, nurodant jos įturą, apie ką ji traktuoja ir ką skaitytojas iš jos gali darsi žinoti, taip kad perkantis knygą žinotų, ką perka.

Cia yra knyga vardu:

Geografija arba žemės aprašymas Pagal Geikie Nalkowskį ir kitus Sutaisė Šernas.

Mes reabėjojame, kad kiekvienas žmogus pirmiausia norėtų pažinti žemę, ant kurios gyvena ir suprasti tą, ką ant jos mato.

Jeigu, paveizduojant, sustojat ant tilto ir žiūrite į tekančią upę, norit žinoti, iš kur ta vandens daugybė atsiranda upėj? Žinote, kad vanduo paeina nuo lytaus, bet kokių būdu tas, iš debesų išpuolęs vanduo atsiranda upėj? Kodėl tas vanduo sutvėrė upę? Iš ko atsiranda patsai lytus? Iš kokio šaltinio debesys į siemą? Kas priverčia debesis semti vandenį ir paskui juom laistyti žemę?

Kokia priežastis verčia vandenį tekėti į vieną šalį, kodėl jie neteka į priešingą pusę?

Oras, žemė ir jūrės tai didelė gamtos knyga. Neužtenka pasigėdinti vien žinia, kad toksai ar kitoks apsi- reišimo atsitinka, bet reikia pasistengti iš kiekvieno tokio apsi- reišimo ką nors išmokyti. Kiekvienas privalo žinoti kiek nors apie orą, kuriuom kvėpuoja, apie žemę, ant kurios gyvena ir apie jų susiraišimą. Pažinę tuos apsi- reišimus, pa- žinsite vieną mokslo dalį, praminat Fizišką Geografiją, kuri užsima žemės aprašymu ir permainų ant jos paviršiaus. Mokslas tas nesunkus ir labai užimantis. Susipažįstas su visokiais atsitikimais, kurie prie jųsi akių darosi, stengia- tės suprasti, ką jie reiškia ir jų savitarpinį susiraišimą.

Cia paminėsime ką atrastie šioje didelėje knygoje apra- šyta.

I DALIS.

Fiziška Geografija arba Gamtiškas aprašymas žemės kamu- olio ir visokių ant jo apsi- reišimų.

TELPA:

1. Žemės pavida- las.
2. Diena ir naktis.
3. Kas tai yra oras?
4. Išilimas ir atšalimas oro.
5. Garai ir jų rasojimas.
6. Rasa, migla, deobeysa.
7. Lytus ir eniegas.
8. Oro krutėjimas.
9. Kaip įšyla žemė ir oras?
10. Oro spaudimas.
11. Sausio izobarai.
12. Liepos izobarai.
13. Pasidarymas vėjų.
14. Bryzai, Mussonai, Passatai.
15. Vėjų vidutinis žemės pla- tumų.
16. Ciklonai, Uraganai.
17. Apie tulus vėjus šiaurinė žemės pusrutulyje.
18. Perkunijos.

Vandeny tekėjimai ant žemės paviršiaus.

1. Kas pasidaro su lytumi?
2. Kaip pasidaro šaltiniai?
3. Vandens darbas po žemę.
4. Trupėjimas žemės paviršiaus.
5. Kas pasidaro su dalelėmis su-š. Sniego laukai ir glečeriai.
6. Upeliai ir upės. Jų pasidarymas.
7. Ažerai ir klampynės.
8. Upių ir upių. Jų pasidarymas.
9. Upių ir upių. Jų pasidarymas.
10. Upių ir upių. Jų pasidarymas.
11. Upių ir upių. Jų pasidarymas.

Oceanai ir Jūrės.

1. Paskirstymas vandenų ir kietžemių. Jūrų ypatybės.
2. Ypatybės jūrų vandens.
3. Jūrų krutėjimai.
4. Jūrų dugnas.

Žemės vidurio pajegos.

1. Vulkanai ir gelzerai.
2. Žemės drėbėjimai įslugimai ir pasikėlimai žemės žievės.
3. Vulkanisčių pajegų darbai.

Žemės paviršius.

1. Kaip pasidarė žemė?
2. Uolos ir formacijos.
3. Kietžemiai.
4. Žemės magnetizmas ir šiaurinė šviesa.

Visoki mūsų žemės organidmai.

1. Flora ir fauna, arba augmens ir gyvulių.
2. Žmonės ir jų veislės.
3. Globus ir žemėlapis.

II DALIS.

Aprašymas žemės dalių ir viešpatyčių.

Australija:

- Atskirtos Australijos kėlonijos.
- Australijos salos.
- Polinezija arba Daugsalsys.

Amerika:

- Pietinė Amerika.
- Pietinės Am. dalys ir viešpatystės.
- Šiaurinė Amerika.
- Valdybos ir viešpatijos šiaurinė Amerikoje.

Afrika:

- Šiaurinė arba žemesnė Afrika.
- Afrikos salos.

Azija:

- Atskirti Azijos kraštai ir viešpatijos.
- Iškilimas Ityinės Azijos ir Turanas arba Turkestanas.
- Mussonų kraštai.
- Siberija.

Europa:

- Pietiniai Europos išsišakojimai.
- Balkaniškas pussalis.
- Apeninų pussalis arba Italia.
- Pirinėjškas pussalis.
- Šiauriniai Europos išsišakojimai. Salos Did. Britanijos.
- Jutlandijos pussalis su salomis.
- Skandinavijos pussalis.
- Vidurinė Europa. Prancuzija.
- Belgija, Holandija, Šveicarija, Austria ir Vengrija.
- Kunigaikštystė Luksenburg.
- Vokietija, kraštai Lietuviškos giminės.
- Rytinė Europa Maskolija su Lenkija ir Finlandija.
- Salos ant šiaurinių jūrų.

Geografija yra reikalinga kožnam; kuris tik skaitosi save apšviestu žmogui. Su daugeliu paveikslėlių, knygos mie- ra 6x9 col., turi 469 puslapius, spauda graži, popiera gera glenciota.

Knygos No. 1192; kaina popieros viršais.\$2.00
Ta pati gražiais audimo apdarais\$2.50
Apsistatituo- ką tuojaus, nes esant dar ilgiems vakarams, turėsi laiko perskaityti.

Siųskit pinigų Money Orderiu, arba užregistruokit lais- ką ir adresuokit šitaip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Išpardavimas Knygu už numazintą Kainą

Pasiskubinkite užsisakyti jas tuo- jaus, kadangi nedaug jų turime, už- tai sumažinom labai žymiai kainas nuo šių knygu: (Jų abelnam kataloge jau nerast.)

2. Ar gali žmonės rinkti sau kuni- gus? Parašė Pr. Petrusėvičius. 20 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
3. Agitatorius. Sutaisė pagal svet- mus autorius. K. Rutkus. 31 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
4. Apie kalbų pradžią ir tikros ro- dos dėl apsisąjungimo neprieteliu. 46 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
5. Akim už akį ir dantim už dantį. 15 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
6. Apeigos Rymo-katalikų bažnyčios. Parašė J. Gerutis. Antra laida, pusl. 188. Kaina buvo 60c., da- bar 45c.
7. Bučkis. Apsakėlė J. H. Rosny'o. Vertė Jonas iš Parubėžės. 16 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
8. Dr. igit. Pasakėlė Gul de Mau- pssant'o. Vertė Jonas iš Parubėžės. 29 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
9. Darbo diena. Ką pelyje fabri- kantas nuo ligos darbo dienos. 48 pusl. Kaina buvo 15c., dabar 10c.
10. Draugija neperstojančios maldos prie šv. Sakramento. 8 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 2c.
11. Džova ir kaip tos ligos apsisau- goti. Parašė S. Sterling. Sutaisė L. 16 pusl. Kaina buvo 5c., da- bar 3c.
12. Gražūs pamokinimai. 1) "Sibiro stiklinė" arba sakyk visada tel- sybė. 2) Anukė. 3) Įkirus Petru- kas ir kaip jis pasitaisė. Pust. 36. Kaina buvo 10c., dabar 7c.
13. Gera atlikta išpažintis. Dan- gų atidaro. Iš italy kalbos vertė J. Baltrušaitis. 55 pusl. Kaina buvo 15c., dabar 10c.
14. Išguldymai apie užkissus auga- lus. Parašė Ukinikas Motiejus. 23 pusl. Kaina buvo 10c., da- bar 5c.
15. Tiesų lygybė. Parašė A. Leontjev, vertė Pl. pusl. 19. Kaina 3c.
16. Jurgis Kastrijotas išvadotojas Albanijos. Parašė Tėvelių Duk- reitė. 13 pusl. Kaina buvo 5c., da- bar 3c.
17. Juozapas Koniusėvskis arba kan- kinimas unijotų po valdžia Mas- kolij. Vertė iš lenkiško A. Tur- skis. Pust. 56. Kaina buvo 25c., dabar 20c.
18. Kelstulis. Istoriška tragedija pen- kių veiksmų. Parašė A. Asnyk, vertė V. Kudricka, pusl. 101. Kai- na buvo 25c., dabar 16c.
19. Kaip buvo palmta bastilija. 8 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 2c.
20. Kas tai yra politiška partija? Iš rusų kalbos vertė P. B. 21 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
21. Kaimynų pašneka. Iš lietu- vių atbūdimio. Parašė J. Pust. 18. Kaina 4c.
22. Karalius. Apsakka Dievas ir kara- lius. 16 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
23. Kalėdų giesmės. Surinko M. Kar- bauskas. 8 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
24. Kalpo Apieros. Papasakojimas mūsų jaunomėnėl. 62 pusl. Kai- na buvo 15c., dabar 10c.
25. Kur Meilė ten ir Dievas. Apsa- ka L. Tolstojaus. Versta S. O. 15 pusl. Kaina buvo 5c., da- bar 3c.
26. Kristijonas Donelaitis. Pava- sario linksmybės. Eilėms. 18 pusl. Kai- na buvo 15c., dabar 10c.
27. Kaip gelbėti gyvulį nuo išputimo. Vertė Jonų Jonas. 14 pusl. Kai- na buvo 5c., dabar 3c.
28. Lietuviškos praeitės, dabarties ir ateities. Istoriškai sociologiškas Pielšins D-ro Jono Šliupio. 83 pusl. Kaina buvo 25c., dabar 20c.
29. Lietuvių Amžių gludumose. 31 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 7c.
30. Lenkai ir Lietuvių nuo 1228 iki 1430 m. Parašė pagal lenkiškus autorius žemkūnė. 64 pusl. Kai- na buvo 20c., dabar 13c.
31. Amėrikos Lietuvių. Mėnesinis laikraštis. No. 1 ir 2 1907 m. Iš- ejas Worcester, Mass. 62 pusl. Kaina buvo 25c., dabar po 15c.
32. Maža Dainų knygelė. V. Šliakio užrašytos. Telpa čia 14 trumpų dainelių. 32 pusl. Kaina bu- vo 10c., dabar 4c.
33. Nauja Draugija. Užgesęs laik- raštis 1899 m. 152 pusl. Tvir- tais apdarais. Kain. buvo \$1.25, dabar \$1.00.
34. Novena prie Dvasios šv. Ražan- čius su Litanija Panos šv. Mo- jinės giesmės ir t. t. 52 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 6c.
35. Pajauta Lizdekos dukrė, arba Lietuva XIV šimtmečiu. Knyga I. 155 pusl. Kaina buvo 75c., da- bar 35c.
36. Pavargėlė ir Kaip gyvena Ky- nai. 36 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 7c.
37. Parinktos Lietuviškos Dainos pa- gal Antaną Juškevičių. 46 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 8c.
38. Trumpi Pamokinimai ir rodos. Iš- imtos iš knygu kun. Kar. Antone- vičio T. J. 48 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 5c.
39. Trusės ir Kapitalas. Trumpos ži- nos iš politiškos ekonomijos. Psl. 42. Kaina buvo 10c., dabar 7c.
40. Spartakas. Apsakka iš vergų su- klūmo gadynės Romos viešpatys- tės. 52 pusl. Kaina buvo 20c., dabar 15c.
41. Supykusi Ponia. Apsakka. 14 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
42. "Šventoji" caro valdžia jos or- ganizacija ir tiesos. 16 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
43. Simukas ir Magdėlė. Graži pa- sakėlė. Parašė J. S. 35 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 8c.
44. Sody veisimas ir pudymų dirbi- mas. 20 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
45. Su naujais metais! Paveikslėlis, parašė Artojo Valkas. 15 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
46. Seniems kanaaninkams ir pra- lotams, klebonams, ir jaunėms kamandoriams. Parašė Kugis-Mu- gis. 24 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 7c.
47. Socijalizmo A-B-C. Pagal H. P. Moyer sutaisė J. O. Širvydas. 32 pusl. Kaina buvo 10c., da- bar 7c.
48. Tabako auginimas ir rauginimas. Sudėjo Jergutėlis, 14 pusl. Kai- na buvo 5c., dabar 2c.
49. Trumpas Katekizmas pagal išgul- dytą kun. Pilakapio su nau- dingais pridėjimais. 84 pusl. Kai- na buvo 15c., dabar 10c.
50. Valių Knygelė. Parašė Vysk. žemalčių M. Valančauskas. 80 pusl. Kaina buvo 15c., dabar 10c.
51. Valsčius ir jo ydos. Parašė J. Gabrys, pusl. 16. Kaina 3c.
52. Vėl Pasimatymas. Gul de Mau- pssant'o apysakėlė. 30 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
53. Valdžiai Spauda leidus. Valzde- lis iš 1905 m. 16 pusl. Kaina buvo 5c., dabar 3c.
54. Vienakis. Apsakka iš gadynės Prancuzų Revoliucijos 16 pusl. Kaina buvo 10c., dabar 4c.
55. Vytas ir Karyna. Istoriška iš la- ko persekiojimo Bažnyčios šv. per. Dyoklecijana. 224 pusl. Kai- na buvo 50c., dabar 25c.
56. Živalat šventųjų, tų kurių vardais atkeltai už vis gieb vadinties. Parašė vysk. M. Valančius. Pust. 160. Kaina buvo 60c., dabar 45c.

Užsisakant virš minėtų knyge- lių reikia prisirinkti ne už mažiau bent 25c. verčios. Adresuojant:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ"

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c., šiose vietose:

- AMSTERDAM, N. Y.
Jonas Kavallunas, 204 E. Main st.
- BALTIMORE, MD.
J. Zebrauckas, 112 N. Green st.
- BROOKLYN, N. Y.
Jonas Bickunas, 227 Bedford ave.
E. Fromes, 73 Grand st.
- Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
- Balt. Juozapavičius, 222 Berry st.
- Jan Milevskis, 166 Grand st.
- Ant. Plochocki, 87 Grand st.

CHICAGO, ILL.

- "Aušros" skaityk, 3149 S. Halsted st.
- "Aušra" % A. Lelis, 1800 W. 46th st.
- J. I. Bagdzijunas, 2334 S. Oakley av.
- A. Dargis, 634 W. 18th st.
- Kaz. Globis, 3357 S. Morgan st.
- Jonas Ilgaudas, 1841 S. Halsted st.
- J. M. Jankauskas, 4556 S. Paulina st.
- Fr. A. Jakutis, 733 W. 14th Pl.
- P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
- Ant. Kasperas, 3416 Auburn ave.
- Zig. Mickevičia, 2342 S. Leavitt st.
- Jurg. Sereika, 1978 Canalport ave.
- K. Strzyneckis, 4602 S. Ashland av.
- M. J. Tananavičs, 670 W. 18th st.
- Mike Valasas, 345 Kensington ave.
- M. A. Vabol, 1700 N. Ashland ave.

CLEVELAND, OHIO.

- P. Šukys, 2118 St. Clair ave.
- ELIZABETH, N. J.
- Dom. Boezkus, 211 First st.

INDIANA HARBOR, IND.

- D. Bertasius, 2103 - 137th st.

LAWRENCE, MASS.

- A. Ramanauskas, 101 Oak st.
- MASPETH, L. N. Y.
- Wm. Miliauskas, 42 Perry ave.

MONTELEO, MASS.

- E. P. Miszkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.

- K. A. Makarevič, 255 Wallace st.
- PATERSON, N. J.
- Atkins Bros., 273 River st.

PHILADELPHIA, PA.

- M. A. Ignatius, 1023 So. 2nd st.
- PITTSBURGH, PA.
- J. B. Miszkovičia, 2135 Sarah st. S. S.

PORTLAND, OREG.

- Bowman News Agency.

RACINE, WIS.

- J. Philipavicius, 609 Sixth st.

SOUTH BOSTON, MASS.

- Paul P. Mikalauskas, 248 W. 4th St.

SEATTLE, WASH.

- Eckart News Agency N. E. cor. First & Washington str.

UTICA, N. Y.

- W. S. Tarczynski, 130 Whitesboro st.

WORCESTER, MASS.

- M. Paltauavičia, 15 Millbury st.

WATERBURY, CONN.

- K. Ch. Kažemėkas, 785 Bank st.

WAUKEGAN, ILL.

- Jos. Matulenas, 1408 Lincoln ave.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima už- sisakyti "Lietuvą" metams ar at- pusę metų ir užsimokėti.

ATHOL, MASS.

- Kaz. Granickas, 23 Essex st.

BALTIMORE, MD.

- L. Gawlia, 1334 N. Castle st.
- Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

BROOKLYN, N. Y.

- J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
- Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.

CAMBRIDGE, MASS.

- Pet. Batkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.

- Ad. Gimbutas, 3026 Union ave.
- J. Janušas, 708 W. 17th Pl.
- Adomas Jodelis, 2015 Canalport ave.
- Julius Kaupas, 818 W. 18th st.
- Vinc. Linka, 2232 W. 24th st.
- J. A. Rimkus, 1818 String st.
- Vinc. Stulpinas, 920 W. 26th Pl.
- Jonas Visockis, 921 - 33rd Pl.
- Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
- Ant. Zelnys, 3240 S. Morgan st.
- Pr. Zmudznavičia, 913 W. 32nd st.

CICERO, ILL.

- A. K. Boezkus, 1318 So. 49th Ct.

GRAND-RAPIDS, MICH.

- C. Kentraitis, 448 Leonard St. N.W.

HARTFORD, CONN.

- Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

HERRIN, ILL.

- J. T. Adomaitis, Box 703.

INDIANA HARBOR, IND.

- B. Yasiulis, 3604 Deador st.

LEWISTON, ME.

- K. Vilaniškis, 14 Summer st.

LOS ANGELES, CAL.

- P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.

MINERSVILLE, PA.

- J. Ramanauskas, Box 538.

NEW YORK.

- A. Lesniauskas, 125 E. 7th st.

NEWARK, N. J.

- V. Ambrazėvičius, 178 Ferry st.
- Jos. Brankis, 123 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN.

- M. J. Cheponis, 510 Main st.

PETERSON, N. J.

- A. Varsakevičius, 70 Lafayette st.

PITTSBURG, PA.

- Baltuškaitis Bros., 2400 Fifth ave.
- Jonas A. Ignatius, 46 So. 22nd st.
- Pius Zaviackas, 445 Staum st.

PITTSFORD, PA.

- J. Kazakevičia, 103 N. Main st.

PLYMOUTH, PA.

- S. Potellunas, 345 E. River st.

PURITAN, PA.

- Jonas Martinkaitis.

SCRANTON, PA.

- F. T. Metelionis, 1419 N. Main av.
- Juoz. Petrikis, 1514 Ross ave.

SHENANDOAH, PA.

- T. Kryžanauškas, 38 E. Centre st.

SO BOSTON, MASS.

- Nek. Gendrolis, 224 Athen st.
- J. G. Geguzis, 28 W. Broadway.
- K. Yurgelunas, 233 Broadway.

SO. CHICAGO, ILL.

- S. Kvetkauskas, 8602 Muskegon av.

SPRINGFIELD, ILL.

- G. Tachiauskas, 1217 W. Jefferson st.

ST. CHARLES, ILL.

- Sim. Klepa, 575 W. 6th st.

UNION CITY, CONN.

- D. E. Eimaitis, 65 Bremen st.

WATERBURY, CONN.

- Jurgis Zemaitis, 827 Bank st.

KELIAUTANTIEJŲ AGENTAI.

- Jonas Dabulskis, 224 Athen st.
- Andrius Jurevičia, 28 W. Broadway.
- Jonas Kulis, 233 Broadway.
- Petras Filėnas, 233 Broadway.
- Petras Vaitiekunas, 233 Broadway.
- M. K. Wilkievic, 233 Broadway.

Seniausio Lietuvių uželga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ</

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tapo pilnai atnaujinta ir žymiai padidinta ir dabar veda Bankinius reikalus sekančiai:

1. Išduoda čekius knygeles Biznieriams, Fabrikantams, Kontraktieriams ir kiems, su kuriais tai čekiais jie apmoka savo "bilas", algas ir visokias kitas išmokėstis. Šios Bankos čekiai yra geri visose Bankose po visą Ameriką.
2. Prima Pinigus taupinimui (užėdėjimui) ir moka 3% (nuošimti) metams.
3. Skolina Pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicago ant lengvų išmokėsių.
4. Perka ir parduoda namus, lotus, "mortgages" ir "bondsus".
5. Sukolektuoja Pinigus iš kitų Bankų po visą Ameriką.
6. Išmaino Pinigus visų viešpatysčių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.
7. Siūnčia Pinigus į visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes ant visų laivinių linijų.
8. Padaro visokius rejeentališkus dokumentus, dovierennastis, affidavitus, kontraktus pirkimo ir pardavimo, parupina pasportus išvažiuojantiems į Lietuvą ir užtvirtina juos pas Rosijos Konsulį.
9. Parsamdo Bankines skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurių nė vagis nė ugnis negali prieiti.

Todėl Jei esi biznyje ir turi klapatą su vedimu biznio rokundų, tai atidaryk "Checking Account" A. Olszewskio Bankoje, o Banka suves tau rokundas kas menio iki vienam centui, ir nereikalaus daryti jokių išmokėsių pinigais, nes visas savo bilas ir algas išmokėsi bankos čekiais.

Jei nori užėdyti savo pinigus ir gauti už juos 3 procentą, tai dėk juos į A. Olszewskio Banką.

Jei nori pirkti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai pinigų pasiskolinti gausi A. Olszewskio Bankoje.

Jei turi parduoti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai A. Olszewskio Banka suras tau pirkėją.

Jei nori siųsti pinigus į kraują, siųsk juos per A. Olszewskio Banką, o greičiausiai nueis.

Jei reikalauji šifkortes išvažiuoti ar savo draugus atgabenti, tai pirk ją A. Olszewskio Bankoje, o busi užganėdintas.

Jei reikalauji rejeentališkų popierių, kaip "Dovierennasties", aktų pirkimo ar pardavimo, užtvirtintų per Rosijos Konsulį, kreipkis į A. Olszewskio Banką, o ji tau padarys juos kuogeriausiai.

Su visokiais bankiniais reikalais vietiniai yra meldžiami asabiškai atsilankyti, o iš tolymesnių vietų kreiptis per laiškus adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

P. S. Kam teks būti Chicagoje iš tolymesnių miestų neužmirškite apsilankyti ir mūsų Bankon.

RUSIJOS—AMERIKOS LINIJA.
Pukiausi, Didžiausi ir Greičiausi Laivai, reguliariai kas dvi savaites vaikioja tarp Rusijos ir Amerikos, nestandama pakelinti nė jokiamo porte. Nauji dvicubiniai Pasasiriniai Garlaivai
CZAR, KURSK, RUSSIA
8 dienomis į Roterdamą.
III klase \$33.00
II klase \$20.00
I klase \$10.00
ISPLAUKS IS NEW YORKO:
Czar, Gruodžio 14; Russia, Gruodžio 28; Kursk, Sausio 11.
Del artėsių žinių meldžiame kreiptis į mūsų agentus, arba į Vyriausiąjį Keleivių Agentą:
A. J. Johnson & Co., 27 Broadway, New York

Telefonai: Central 1443
Auto. 44-094
Maurice J. Golan
Lietuvių Advokatas
Prima visas provas visuose teismuose
WEST SIDE OFISAS:
1616 WEST 12th STREET
Telefonas: Canal 407
Valandos priėmimo: 7 iki 9 v.
CHICAGO

Dr. G. M. Glaser

Šiuo aprašiku pagodotai visuomenai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto praktikuojant per 21 metus, perkėliau savo ofisą į gyvenimą į savo ločną namą po numeriu 3914 S. Morgan St.
Kertė 22-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.
Mano ofisas aprūpintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengiuosi užganėdinti kaip ir lig. šiol. Pastikėdamas, jog gerbiama publika ir toliau mano rema, esu namis ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją, kiekviena su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 22-ros gatvės.

Turek Savo Namuose
Geriausią Degtinę (arielką) jei nori būti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Doktorai rekomenduoja už geriausią degtinę
S-O-L-O Rye
Kaipo Skanų, Tvirtų ir sveikų gėrimų
Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.
Gaunama visuose geresniuose Salinuose
STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, DEPT L. CHICAGO, ILL.
216 W. Madison St. T. PODLASKIS CHAPOSKE, Lietuviai agentai

Telefonas Yards 1523
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
8885 S. Halsted St., Chicago, Ill.
PRIMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12:00 val. ir 6 iki 8 vakarų.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 po pietų, nuo 6 iki 8 vakarų.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptekos.) CHICAGO, ILL.

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išsina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausiu redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumeratė Suvenyose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusei metų \$1.00
Kanadoj ir Meksikoje:
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50
Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviena laike. Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderj arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiūros veltui.

UŽDĖTA 1896 m. JAU 27-41 METAI

VIENYBE LIETUVNINKU

Seniausias Lietuvių laikraštis Amerikoje. Išsina kas Sereda.

Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" 12-kos puslapių, didelio formato, redaguojamas gerų redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai viso pasviečio.

"Vienybė Lietuvninkų" prenumeratė Suvenyose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusei metų \$1.00
Kanadoj ir Meksikoje:
Metams \$2.50, pusei metų \$1.25
Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti Vienybę Lietuvninkų galima visada. Užsirašant "Vien. Liet." reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderj arba pinigų registruotam laiške, adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

25 metų Jubilėjinis numeris 10 c. Rašyk greitai, o paprastą numerį gausi daukt.

STATE BANKA DĖL VISŲ ŽMONIŲ.
Parankioje vietoje, priešais didįjį COURT HOUSE
Išleista 1895 metose. Po užsirašų ir Kanterio Valstijos Valdžios.
KAPITALAS \$1,500,000.00
Moka 3 procentus ant Taupinimo. Gali pradėti taupinimą su vienu doliaru ar daugiau ir gausi kognelę arba palidijimą. Biznieriams už sudėtus pinigus duodame čekių knygeles, iš kurių galima rašyti čekius.
Parduodame parinktus Chicago Pirmos Mortgečius su užtvirtintais dokumentais ir Pirmos Aukštinis Bondsus arba skolų užrašus su 6 procentais. Visi esate kviečiami iš visur, o busite maloniai priimti, ir visoki klausimai bus išaiškinti Lietuviškoje kalboje.

GREENEBAUM SONS BANK AND TRUST COMPANY
ASHLAND BLOCK
Clark ir Randolph St., Chicago, Ill.

NAUJAS GYVENIMAS!
TIKRI NAUJI METAI
Tik tada pastoja žmogui, kada užstoja naujas gyvenimas, kaip paliosuoja nuo visokių varginimų ir nemeta nuo savęs ligas, ypač ligas skandėjimų naštų.
Philadelphia M. Klinikas daugybės žmonių apdovanojo su tikrais naujais metais, suteikiant naują gyvenimą ir džiaugsmą, išgydant sergančius nervikus, sugrąžinant gerą sveikatą, tų brangiųjų žmogaus turų. Iš daugelio žmonių žinomas kalba:
GARBUS TATYETI DR. KLINIKOS! Pirmiau gyvenimo Jūsų ligas turėtu buvę blogas, kad dirbt negalėjau. Paklausiau draugų rodė—atstausčiau ir kaip apsiūrius Jūsų Mylimas ligas, kurias sutikėt, suvarčiau, tai trumpam laike išėjau ir visai skaudėjimų bel romatizmas išnyko. Dabar sveikas, linksmas ir tiktai kartą dėkoju. Savo draugams reikalaujantiems gero Doktoro pagalbos, visada rodyti kryptis prie Jūsų.
Su guodone A. KARANAUSKAS, Box 233, Seelyville, Ind.
H. HARSKOVICE, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirgs sunkia viršutika liga. Nuodugniai išgydytas, širdingai dėkoja Klinikai už gerą sveikatą ir naują gyvenimą.
Nemažiau yra dėkingas Mrs. MARE OČIPENIS, iš Kinemaught, Pa. kuri sirgs 9 metus skandėjimu galvos, krūų, vidurių, pūslių, ir baltųjų tekėjimo liga, dabar džiaugiasi su nauja gera sveikata ir dėkoja Philadelphia M. Klinikai, kurio tikros ligas ir tobulas daktaras išgydė.
KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI, jei tik nori be pėlio ir operacijos. PHILADELPHIOS M. KLINIKAS užvedė daugybės naujų ligas, išradimų ir pagerinimų, telp kad kitur geresnių ligas negalima gauti. Čiopal, apat kitų, yra gabus specialistas daktaras nuo viršutikų ligų.
JEI TU NEGALI PRIBŪTI ASABIŠKAI, tai pašauk Lietuviai laisvą, o gausi rodę, pamokimus, reikalingus ligas ir ant vietos išgydyti. Antstiekti tikrą sveikatą pagelba nuo visokių ligų, kaip VYRU, kaip MOTERU, bet kurios tik varginimi, upnola; kaip šviesų, telp užsirašyti, kaip ir tuo tik, lygi daktaras nesumanė išgydyti. Kreipkis drąsiai, neklaidejojant, šiuom adresu rašyti:
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po pietų. Nedėliomis nuo 10 iki 3 p. p. Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utrakinai ir Pėnyčiomis.

Vyrai Išgydomi-į 5 Dienas

VARICOCELE, HYDROCELE (Be pėlio ar skausmo)
As nori išgydyti kiekvieną vyrą kenčiantį nuo Varicoceles, Strikturos, Užkrečiamų Kraujo Nuosų, Nervikos Negales, Hydroceles ir spūčių vyrų ligų.
Tas laivas, pasidūmęs yra atviras visiems, kurie brando didesius sumas pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti žmonims, kurie buvo gydomi per tuos ar daugiau daktarų be jokios pasekmės, kad as varuoja vienintelį būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydys.
Atleik! mano ofisą ir pasiteirau su manin draugiškai. Kalbu visose kalbose. Tamsta gausi geriausią patarimą ir pasinaudojimą iš mano 15 metų patyrimo kaip specialistas viršutikų ligų. As tamsai parodysiu kaip būti išgydomu.
Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių, Kepenų ir Inkstų nesveikumus (Nemokėk už neigydymą—Neigydymo, nemokėk)
Slaptos VYRU LIGOS
Pradūdytas Vyriskumas, Ligos Kepenų ir Inkstų, Nervikos negalė, Silpnumas, Pradūdyta pajoga, Nuovargis, Kraujo užnuodijimas, Silpnas būgimas.
Plaučiai
Dusuly, Bronchitis, Kvėpavimo ligos išgydomos visikiai mano vilniaus metodu.
Roda Dovanai. Kaibu Lietuviskai.
VISIŠKO IŠGYDIMO kiekvienas įleiko. As tamsai išgydysiu visikiai, jeigu tamsta tik pavesi gydymą savo ligos man. Mano preke yra žema ir pritenkanti prie mano atskančio gydymo, o išgygos yra labai lengvos. Atleik šiądien ir pasiūsiuok nuo kenčiantį vyrų ligų. As tamsai parodysiu kaip būti išgydomu.
Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Valandos: 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms, 8 ryto iki 4 po pietų.

Mes Išgydom Vyrus
Mes trokštame, kad visi, kurie yra neužganėdinti su krikala gydymais, atleik pas mus ir pamėginti mūsų tikrą ir išliedimą gydymą. Mes pasiūsiu tau dūko kiti gydymai tavę neisigydė ir kaip mes tave išgydysim.
Kraujo Užnuodijimas
Pasinausiu nuo užkrečiamų arba priežasčių dėl kraujo ligonis nenori kreiptis prie šel mynisko gydytojus, rudos pėmos, lopai buras, skaudulius ant lietuvių, silikimas plaučių, skausmas kauluose, sustingus, pėmos ant kuno, įausius tekantį skaudulius. MES IŠGYDOM SITOIKI PADEJIMA—MES NELOPOME.
Nubėgimai
Ar kankina tavę nubėgimai paelnanti nuo perzengimo gautos tiesų, vyriški silpnumai, nuilimas, silpa atmintis, galvos mūs ant gydymo, GALLI UŽKREČI KADA BUSI IŠGYDYTAS.
Abelinas Nusilpnėjimas
Silpnumas, pasipalimas, negalėjimas prie darbo arba linksmos mas gyvenimo, nuilimas, vyrais gėdintis silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODYSIU SU MUMI DABAR.
Odos Nesveikumas
Ezema, Išbėrimai, rimai, apgogai, lopai, netobulumai, žaidos skauduliais, pageltonavus ir ibiškys oda, pajudavę paktai. Vyrų, yra jūm nuo to visko vaitas, atsilankanti pas mus ant gydymo, GALLI UŽKREČI KADA BUSI IŠGYDYTAS.
Inkstų, Puses ir Sebrus Nesveikumas
Inkstų nesveikumas gali išlystyti mai pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatobas, pagimda kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apseiveti? Ar esi tikrai sveikas?

International Specialists.

14 SO. CLARK ST., arti Madison gatves CHICAGO, ILL.
Ofis valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsilaikyti asabiškai, nes ligos negali būti gydymos telp pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsilaikus pačiam. Nerasyk bet atsilankyk.

50,000 KNYGŲ
Vysai Dykai Del Viru
Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnuodijimo kraują arbasypili, nubėgima sieklus, patrotiti styprybę, pūklus ir kitus išmetimus, v negromulavima, patrotiti styprybę, pylvą, kiapeni, inkstų ir puses ligas: romatizmas, gonorrhoea arba triperis, naujai ligautas lygas, stricture ir vyras vyrų lygas, gal būti išgydomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pigiai.
Ta, dykai igauta knyga, pasakia jūm kodel juos kentat ir kaip galei galutinai išgydyti. Knyga ta yra kraustvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parasiata par Doktorą, katras atsydave ilgo laika tyrinejau tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusia vysai dykai, užmokam už pačio, ing užpėčietia konverta. Nesiuik nekoku pinigų, tyk parasiik sava varda, ir adreesa ant žemiaus paduotu kuponui, katru siusk mums šend—
DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS
DR. JOS. L. ISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago.
Godotinas Tamsita: Pagal Tamsitos prižadėjimą, as noriu, jau jog Tamsita pr. siustumei man vysai dykai vėsa juos knyga del vyrų.
Vardas:.....
Adresas:.....

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir vaikų ligų specialistė
Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

TEMYKIT VISI LIETUVISKI SALIUNCIKAI IR BIZNIERIAI!
Chicago Baltos Rožės (Chicago White Rose Bottling Works) tikrai lietuvišką pabstą—saldę, džindžerall ir kitus visokius minerališkus gėrymus išdirbinėja. Išdirbėjas yra vienas iš seniausių Chicago lietuvių biznierių Jonas Žilvitis. Meldžiū visų lietuvių biznierių atkreipti į tai atydą ir pamėgti savo tautietį. Reikalaujant visokiuose atsitikimuose visrminėty minerališkų gėrymų atsilaikyti visados pas mane. Busiu Jums už tai dėkingas.
Su guodone, Jonas Žilvitis, 841—33rd st., Chicago, Ill. Phone Yards 2512.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178
Lietuvių advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civilikas ir kriminologas. Rūpinasi visose teismuose (sundose).
Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 2390

Skaitykit "Lietuva".